

Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suhtautuminen asuntosäästämiseen

Egzona Kuka

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma
2021

Tekijä(t) Egzona Kuka	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma, tradenomi	
Opinnäytetyön nimi Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suhtautuminen asuntosäästämiseen	Sivu- ja liitesivumäärä 53 + 5
<p>Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tutkia Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suhtautumista asuntosäästämiseen. Aihetta lähdettiin tutkimaan kartoittamalla ja selvittämällä miten ajankohtaisena ja tärkeänä opiskelijat näkevät asuntosäästämisen, millä tavalla he säästävät ensiasuntoa varten ja mitkä ovat opiskelijoiden haasteet asumissäästämisen kannalta. Aiheeseen päädyttiin sen mielenkiintoisuuden, tärkeyden ja ajankohtaisuuden vuoksi. Tutkimuksen tavoitteena on tarjota raha- ja pankkilaitoksille hyödyllistä tietoa opiskelijoiden suhtautumisesta asuntosäästämistä kohtaan.</p> <p>Tämän opinnäytetyön kohderyhmänä olivat 18 – 30 vuotiaat Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat, jotka eivät vielä omista ensiasuntoa. Tutkimus toteutettiin määrällisenä tutkimuksena verkkokyselynä. Kyselylomake sisälsi 15 monivalintakysymystä ja kyselyyn vastasi 66 kohderyhmän edustajaa. Kyselylomakkeen kysymykset pohjautuivat tämän opinnäytetyön teoriaisuuteen. Työn teoriaosuudessa käsiteltiin nuorten taloudenhallintaa, jossa tarkasteltiin säästämiskäyttäytymiseen vaikuttavat tekijät ja yleisimmät haasteet asumissäästämisen kannalta. Lisäksi teoriaosuudessa perehdytään asuntosäästämisvaihtoehtoihin ja tarkasteltiin asuntomarkkinoita ja asuntojen hintakehitystä pääkaupunkiseudulla.</p> <p>Tutkimustuloksista voidaan päätellä, että Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat suhtautuvat asuntosäästämiseen myönteisesti ja kokevat asuntosäästämisen tärkeänä ja ajankohtaisena. Suurin osa kohderyhmän edustajista säästävät joko säännöllisesti tai epäsäännöllisesti ensiasuntoa varten. Suosituimmat asuntosäästämismuodot ovat ASP-järjestelmä ja pankkitalletukset. Nuorten opiskelijoiden keskuudessa yleisimmät haasteet asuntosäästämisen kannalta ovat tuloista yli jäävien säästöjen riittämättömyys. Lisäksi asuntojen hintojen nousulla on vaikutusta asuntosäästämiseen nuorten keskuudessa.</p>	
Asiasanat asuntosäästäminen, nuoret, asuntomarkkinat, ensiasunnon ostaja, tutkimus	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet, ongelmanasettelu ja rajaukset	2
1.2	Peittomatriisi	3
1.3	Tutkimuksen rakenne.....	3
2	Nuorten taloudenhallinta	5
2.1	Taloudellinen itsenäistyminen	5
2.2	Säästämiskäyttäytymiseen vaikuttavat tekijät.....	6
2.3	Yleisimmät haasteet säästämisen kannalta	7
3	Asuntosäästäminen	10
3.1	Ensiasunnon ostaja.....	10
3.2	ASP-järjestelmä	12
3.3	Osakesäästäminen	15
3.4	Rahastosäästäminen	16
3.5	Pankkitalletukset.....	17
3.6	Säästämisvaihtoehtojen vertailu.....	19
4	Asuntomarkkinat ja asuntojen hintakehitys pääkaupunkiseudulla.....	21
4.1	Asuntomarkkinat	21
4.2	Asuntojen hintakehitys pääkaupunkiseudulla	22
5	Tutkimuksen toteutus	25
5.1	Tutkimusmenetelmä ja tavoitteet.....	25
5.2	Tutkimusaineiston keruu ja toteutus	26
6	Tutkimuksen tulokset	29
6.1	Taustatiedot.....	29
6.2	Säästötottumukset asuntosäästämistä kohtaan	32
6.3	Tulevaisuuden näkymät ja odotukset.....	37
7	Pohdinta.....	42
7.1	Johtopäätökset	42
7.2	Kehittämisen- ja jatkotutkimusehdotukset	44
7.3	Luotettavuuden arviointi.....	44
7.4	Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi.....	45
	Lähteet	47
	Liitteet.....	51

1 Johdanto

Suomessa arvostetaan itsenäistymistä melko varhaisessa vaiheessa elämänkaarta muihin Euroopan maihin verrattuna. Ikä, jolloin suomalaisnuoret muuttavat lapsuudenkodeistaan on varsin alhainen verrattuna muihin Euroopan maihin. Keskeisin syy kotoa pois muuttamiseen on halu itsenäistyä ja saada omaa rauhaa. Suomalaiseen kasvatuskulttuuriin kuuluu kasvattaa nuoria itsenäisyyteen, mikä myös näkyy yhteiskunnan tarjoamissa erilaisissa tuissa, jotka auttavat nuoria itsenäistymään. Suomalaisten nuorten itsenäistymisprosessia tuetaan muun muassa opintotuen, asumistuen ja työttömyysturvan avulla ja nämä mahdollistavat nuoria varhaiseen muuttoikään. (Pekkarinen & Myllyniemi 2017, 15-16.)

Omistusasumisella on pitkät perinteet Suomessa, sillä suurin osa Suomessa asuvista ihmisistä asuu omistusasunnoissa. Suomessa on noin 2,8 miljoona asuntoa, joista 0,8 miljoona on vuokra-asuntoja. Omistusasumisen yleisyyteen vaikuttaa monta eri tekijää, joista yksi pohjautuu sosiaaliseen arvostukseen. Asutaanko omistusasunnossa vai vuokra-asunnossa vaikuttaa pitkälti ihmisten sosiaaliseen statukseen ja tälle ei ole taloudellista perustetta. Omistusasumisesta ajatellaan myös, että se on ”pakotettua säästämistä”, sillä suurin osa omistusasunnossa asuvista maksaa mieluummin asunnosta itselleen kuin toiselle. Tämä on myös yksi keino kerryttää itselleen varallisuutta aikaa myöden. (Roininen 2018, 39 – 40.)

Ensiasunnon ostaminen on elämän isoimpia päätöksiä ja ennakkosäästäminen omistusasuntoa varten on pankkien vaatima edellytys asuntorahoituksen saamiselle, sillä pankit soveltavat asuntolainoihin enimmäisluototussuhdetta, eli lainakattoa. Lainakatto otettiin käyttöön Suomessa vuonna 2016 ja sen tarkoituksena on hallita kotitalouksien velkaantumista. Voimaan tulleen lain seurauksena asuntoa ei ole mahdollista ostaa vain asuntolainalla, vaan lainakattosäätelyn mukaisesti asunnon ostajalla on oltava vähintään 10 prosenttia (ensiasunnon ostajalla 5 prosenttia) omarahoitusosuutta tai muita vakuuksia. Tämän takia nuoria kehoitetaan aloittamaan asuntosäästäminen hyvissä ajoin, jos haaveena on ostaa omistusasuntoa jossain elämän vaiheessa. (Finanssivalvonta 2020.)

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet, ongelmanasettelu ja rajaukset

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tutkia ja analysoida 18 – 30 vuotiaiden nuorten opiskelijoiden suhtatumista asuntosäästämiseen. Tutkimuskohteena ovat Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat. Tutkimuksen pääongelma on ”Miten Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat suhtautuvat asuntosäästämiseen”

Tutkimusongelma on jaettu kolmeen alaongelmaan.

1. Miten tärkeänä ja ajankohtaisena opiskelijat näkevät asuntosäästämisen?
2. Millä tavalla opiskelijat säästävät tällä hetkellä ensiasuntoa varten?
3. Mitkä ovat opiskelijoiden haasteet asumissäästämisen kannalta?

Tutkimuksessa syvennyttään siihen, kuinka tärkeäksi ja ajankohtaiseksi opiskelijat pitävät asuntosäästämistä. Tarkoituksena on myös selvittää millä tavalla he säästävät tällä hetkellä ensiasuntoa varten, vai säästävätkö ollenkaan. Tutkimuksella pyritään myös lisäämään ymmärrystä opiskelijoiden haasteista asumissäästämisen kannalta. Teoriaosuuden tarkoituksena on toimia perustana tutkimuksen empiiriselle osiolle.

Päämääränä on myös tuottaa ajankohtaista tietoisuutta pankeille ja erilaisille rahalaitoksille, millainen suhtautuminen nuorilla on asuntosäästämistä kohtaan ja kuinka he voivat kohdentaa ja auttaa nuoria asuntosäästämässä. Tutkimuksesta selviää, millainen on Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suhtautuminen asuntosäästämistä kohtaan ja kuinka tärkeäksi he pitävät asuntosäästämistä. Tutkimuksessa myös selviää millä tavalla he säästävät tällä hetkellä ensiasuntoa varten ja mitkä ovat opiskelijoiden merkittävimmät haasteet asumissäästämisen kannalta.

Tutkimus on rajattu Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoihin, jotka ovat 18-30 vuotiaita ja jotka eivät omista vielä ensiasuntoa. Iällä varmistetaan tutkimuksen luotettavuutta, sillä tutkimuksessa tutkitaan nuorten opiskelijoiden suhtatumista asuntosäästämiseen.

1.2 Peittomatriisi

Peittomatriisin tarkoituksena on auttaa lukijaa hahmottamaan ja ymmärtämään paremmin tutkimuksen kokonaisuutta ja alla olevan taulukon avulla pyritään helpottamaan lukijan hahmottamista. Taulukossa 1. on kuvattu tämän opinnäytetyön tutkimuksen alaongelmat. Taulukon avulla havainnollisetaan tutkimuksen alaongelmien, teoreettisietoperustan, kyselylomakkeen ja tutkimustulosten välistä yhteyttä.

Tutkimuksen alaongelmat	Teoreettinen viitekehys (luku)	Kyselylomakkeen kysymys	Tulokset (luku)
Miten tärkeänä ja ajankoh- taisena he näkevät asun- tosäästämisen?	1	3, 4, 5, 6,	6.1, 6.2
Millä tavalla he säästävät ensiasuntoa varten?	2	7, 8, 9, 10	6.2
Mitkä ovat opiskelijoiden haasteet asuntosäästämi- sen kannalta?	1,3	11, 12, 13, 14	6.3

1.3 Tutkimuksen rakenne

Opinnäytetyön tutkimuksen rakenne koostuu teoriaosuudesta ja empiirisestä osiosta. Tutkielman teoreettinen osuus on tässä opinnäytetyössä jaettu kolmeen pääluukuun. Teoreettisessa osuudessa käsitellään, nuorten taloudellista tilannetta, asuntosäästämistä ja asuntomarkkinoita ja asuntomarkkinoiden hintakehitystä pääkaupunkiseudulla. Teoreettinen osuus alkaa luvusta kaksi ja loppuu lukuun neljään.

Ensimmäisessä teoreettisessa pääluvussa käsitellään ja keskitytään tutkimuksen kohde-ryhmään ja ensimmäiseen ja kolmanteen alaongelmaan erilaisten kirjallisuuden perusteel-

la. Luvussa käydään läpi nuorten taloudellista tilannetta, säästämiskäyttäytymiseen vaikuttaviin tekijöihin ja yleisimmät haasteet säästämisen kannalta. Luvussa syvennyttään myös siihen, että mitkä tekijät ja syyt vaikuttavat säästämiseen aloittamiseen ja mitkä syyt heikentävät säästämistä nuorten keskuudessa.

Toisessa teoreettisessa pääluvussa perehdytään ja käsitellään asuntosäästämistä, siten että käydään läpi ensiasunnon ostajan asemaa ja hyödyt. Luvussa myös perehdytään neljään eri asuntosäästämisen muotoihin, jotka ovat ASP-tili, osakesäästäminen, rahastosäästäminen ja pankkitalletukset. Luvussa myös vertaillaan asuntosäästämisen muotoja keskenään. Toisessa teoreettisessa pääluvussa keskitytään toiseen alaongelmaan aikaisemman kirjallisuuden perusteella.

Kolmannessa teoreettisessa pääluvussa perehdytään asuntomarkkinoihin ja asuntojen hintakehitykseen pääkaupunkiseudulla. Luvussa käydään läpi millä tavalla asuntomarkkinat toimivat Suomessa ja millainen on ollut asuntojen hintakehitys pääkaupunkiseudulla vuosein varrella. Tämä teoreettinen pääluke auttaa meitä saamaan paremman käsityksen mihin suuntaan ja mitkä asiat vaikuttavat pääkaupunkiseudun asuntojen hintakehitykseen ja onko asuntojen hintakehityksellä vaikutusta nuorten suhtautumiseen asuntosäästämisen kannalta. Kolmannessa teoreettisessa pääluvussa keskitytään kolmanteen alaongelmaan aikaisemman kirjallisuuden perusteella.

Pääluvussa viisi perustellaan ja esitetään tämän opinnäytetyön empiirisen tutkimuksen valittua tutkimusmenetelmää. Luvussa käydään läpi tutkimuksen toteutusta, siten että käydään tarkasti läpi valittua tutkimusmenetelmää ja tavoitteet, tutkimusaineiston keruu ja toteutusta. Pääluvussa kuusi esitetään ja analysoidaan saadut kyselylomakkeen avulla kohderyhmälle esitettyjen kysymysten tutkimustulokset ja myös luvussa analysoidaan tulosten vastaavuutta tutkimuksen perusteella luotuun teoreettiseen viitekehitykseen. Pääluvussa seitsemän, eli pohdinta osiossa vastataan saatujen tutkimustuloksien perusteella tutkimusongelmiin. Luvussa myös esitetään jatkoa varten kehitys- ja jatkotutkimusehdotuksia ja arvioidaan myös opinnäytetyön tutkimuksen luotettavuutta. Lisäksi luvussa esitellään opinnäytetyönprosessia ja oman oppimisen arviointia.

2 Nuorten taloudenhallinta

Tässä luvussa tarkastellaan syvemmin millaiset tekijät vaikuttavat nuorten taloudelliseen itsenäistymiseen ja mitkä asiat vaikuttavat säästämiskäyttäytymiseen. Lisäksi luvussa aukeaa paremmin millainen on nuorten taloudellinen tilanne opiskelleessa. Luvussa myös viitataan mitkä ovat yleisimmät haasteet asumissäästämisen kannalta.

2.1 Taloudellinen itsenäistyminen

Nuorisolain mukaan nuoriksi luokitellaan alle 29-vuotiaat, mutta tässä tutkimuksessa nuorilla tarkoitetaan 18 - 30 vuotiaita. Säästämällä tarkoitetaan yksinkertaisuudessa rahan laittamista talteen pidemmän ajanjakson kuluessa säännöllisesti ja pitkäjänteisesti myöhempää käyttöä varten. Säästäminen on mahdollista vain silloin, jos menojen jälkeen jää vielä rahaa jäljelle. Ihminen oppii jo varhaislapsuudesta asenteita ja suhtautumisen rahan ja kuluttajaksi kehittyminen alkaa jo ennen kouluikää. Varhaisiässä opitut kuluttajataidot ja säästämistaidot vaikuttavat selvästi nuoruusiässä. (Finlex 2020; Thuren 2019, 14-16.)

Nuorten siirtymävaihe aikuisuuteen vallitsee epävarmuus, identiteetin tutkiskelu ja elämäntalouteen erilaisten mahdollisuuksien tutkiminen ja kokeileminen. Siirtymävaihe aikuisuuteen vaatii vastuun ottamista talousasioissa, jolloin siirrytään kohti taloudellista riippumattomuutta. Nuorten itsenäistyminen talousasioissa liittyy riskikäyttäytymistä, sillä oman talouden hoitaminen ja varhaisiässä opitut sekä kuluttajataidot ja säästämistaidot vaikuttavat suuresti sopeutumista itsenäistymisvaiheeseen. Nopean ja jatkuvan toimintaympäristön muuttuminen luo haasteita nuorten talousosaamisen kannalta, sillä he omaksuvat uusia palveluita ja tuotteita helposti ja ovat markkinoinnille ja mainonnalle otollinen kohde-ryhmä. (Dixon 2006, 69-71; Kalmi 2013, 153-154.)

Nuorten itsenäiseen talouteen tarvitaan taloustaitoja ja usein taloudellisen käyttämisen mallia omaksutaan vanhemmilta. Hyvän tulotason vanhempien lapset keskusteleivat useammin rahasta ja taloudesta perheen kesken kuin heikosti toimeentulevien lapset. Nuoret tarvitsevat entistä enemmän informaatioita talousasioista, sillä puutteellinen talousosaaminen voi johtaa kyvyttömyytenä hoitaa omia talousasioita. Nuorten itsenäiseen talouson-

gelmien taustalla merkittävimpiä tekijöitä ovat kulutuskeskeinen elämäntapa ja vaihtuvat elämäntilanteet. (Thuneberg ym. 2011, 43-44)

2.2 Säästämiskäyttäytymiseen vaikuttavat tekijät

Säästämislle on neljä päämotiivia- eläkeikaan varautuminen, varautumissäästäminen, tavoitesäästäminen ja perinnön jättämismotiivi. Tavoitesäästäminen kohdistuu johonkin yksittäiseen ja suurempaan hankintaan, kuten esimerkiksi omistusasunto, auto tai loma-ajan asunto. Varautumissäästäminen eli pahan päivän varalle säästäminen on todettu monissa tutkimuksissa olevan suosituin motiivi säästämislle monissa maissa. (Shunk 2007,7.) Pahan päivän varalle säästäminen on myös perinteinen syy säästää. Työn menettäminen, sairaus tai avioero on yleisempiä syitä varautumissäästämiseen. (Thuren 2019, 17.)

Säästämiskäyttäytymiseen vaikuttavat monenlaiset erilaiset tekijät. Tuloilla, korkotasolla, inflaatiolla ja työttömyydellä on suuri vaikutus, jotka ohjaavat säästämiskäyttäytymistä. Tuloilla ja tulojen kasvulla on todettu olevan suurin vaikutus säästämislssä ja myös sen hetkislällä korkotasolla on vaikuttava vaikutus säästämiskäyttäytymiseen, sillä korkotason noustessa säästämishalukkuus kasvaa. (Pihlajamaa 2016, 57.)

Säästämiskäyttäytymiseen vaikuttavat myös erilaiset motiivit, luonteenpiirre ja se miten rahaan suhtaudutaan. Säästämisl motivoivat tekijät vaikuttavat suuresti minkä takia ryhtytään säästämään. Ihmisellä, jolla on selkeä motiivi mitä varten säästetään, ryhtyy säästämään todennäköisemmin kuin, jos selkeää motiivia säästämiseen ei ole. Voidaan myös todeta, että ihminen on valmis laittamaan varojansa säästöön, mitä motivoivampi kohde säästämislssä on. Lisäksi säästämiskäyttäytymiseen vaikuttaa miten rahaan suhtaudutaan, sillä ihmislän rahankäytös määräytyy sen mukaan, pidetäänkö nykyhetkeä tärkeämpänä kuin tulevaisuutta. (Thuren 2019, 19-20, 25.)

Pitkäaikaisessa säästämislssä, kuten esimerkiksi ensiasunnon ostamisessa itsekontrolli-ongelmat korostuvat voimakkaammin, sillä säästäminen on kulutuksen vaihdantaa nykyisen ja tulevan välillä. Itsekontrollin puute synnyttää ylikulutuksen ja vaikuttaa pitkäaikaisessa säästämislssä huomattavasti. Tämänhetkiset markkinat tarjoavat kuluttajille enemmän houkutusia kuin koskaan aikaisemmin erilaisten ostokanavien kautta, sillä

ostaminen nopeaa ja helppoa. Nuorilla kuluttajilla saattaa esiintyä helposti itsekontrollin puutetta, kun heidän pitäisi luopua nykyisestä kulutuksestaan, mikäli haluavat hyötyä siitä vasta tulevaisuudessa. (Petro 2011, 18, 39; Thuren 2019, 26.)

Sosiaalisilla normeilla ja siitä aiheutuva paine vaikuttaa säästämiskäyttäytymiseen. Kulutuskeskeistä elämää yhdistetään korkeampaan sosiaaliseen statukseen ja tällöin säästäminen koetaan tylsänä. Sosiaaliseen statukseen vaikuttavat tekijät voivat myös lisätä säästämistä, sillä sosiaalinen statuksen tuoma paine voi olla yksi motiivi säästämiseen aloittamiseen. (Lewis & Messy 2012,15; Roininen 2018, 31.)

2.3 Yleisimmät haasteet säästämisen kannalta

Suurimpia esteinä säästämiseksi voidaan nähdä taloudellisten resurssien puute tai taloudellisen tilanteen epävarmuus. Pienet tulot ja ylisuuret kulut voivat olla este säästämiseksi. Haasteet säästämiseen vaikuttavat myös taloudellisen tiedon ja taidon puute ja sekä psykologiset esteet. Säästämisen vaihtoehtojen lukumäärällä voi olla vaikutusta säästämiseksi, sillä vaihtoehtojen lukumäärä voi olla myös este säästämiseksi. Jos säästämisen vaihtoehtoja on paljon ja ovat luonteeltaan monimutkaisia, jotkut saattavat olla valitsematta säästämisen kohdetta lainkaan. Säästämisen halukkuuteen vaikuttavat kielteisesti myös pessimistisyys ja persoonan luoteenpiirteet. (Mauldin ym. 2016, 232, 234.)

Nuorten elämäntilanne on erilaisempi kuin vanhempien aikuisten. Nuorten opiskelijoiden tulot koostuvat pääsääntöisesti Kelan opintotuesta, asumislisästä ja sekä vanhemmilta saaduista rahallisesta tuesta. Myös useat nuoret opiskelijat rauhoittavat opintojaan opintolainalla. Opiskelijoiden tulot voivat olla hyvinkin pieniä ja kuukausittaiset säästösummat ovat usein epäsäännöllisiä. Opiskelijoiden säästäminen eroaa suuresti vakinaisesti työssä käyvien henkilöiden säästämiskäyttäytymisestä. (Saari ym. 2020, 76.)

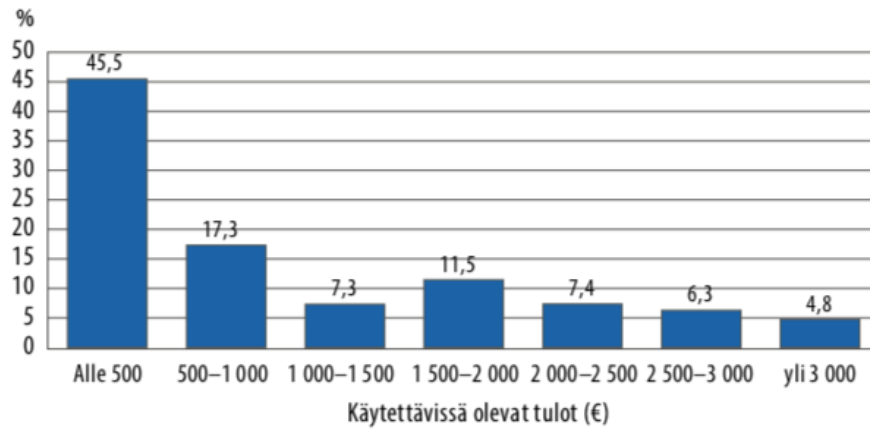
Opetus- ja kulttuuriministeriön Opiskelijatutkimus 2019 korkeakouluopiskelijoiden toimeentulosta ja opiskelusta kertoo, että ammattikorkeakouluopiskelijoista 56 prosentilla ja yliopisto-opiskelijoista 59 prosentilla oli työsuhde opintojen aikana vuonna 2019. Nuorten opiskelijoiden toimeentulon kannalta työssäkäynti on useimmille välttämätöntä, sillä menojat ei välttämättä pystytä kattamaan vain opintotuella ja kertyneillä säästöillä. Kyseisen

tutkimuksen mukaan peräti 48 prosenttia opiskelijoiden menoista koostuu asumisen kustannuksista. (Saari ym. 2020, 31.)

Korkeakouluopiskelijoiden työssäkäynti on vuosein aikana yleistynyt ja kasvanut tasaista tahtia, mutta tulorajat kuitenkin rajoittavat korkeakouluopiskelijoiden työntekoa opiskelun ohella. Tulorajat on määritelty tarkasti ja tulot eivät saa ylittää tiettyjä rajoja, mikäli korkeakouluopiskelija haluaa nostaa opintotukea tai opintolainaa. Tulorajat liittyvät rajoitukset aiheuttavat monille opiskelijoille haasteita, sillä useat korkeakouluopiskelijat kokevat tulorajojen olevan liian tiukkoja ja alhaisia. Korkeakouluopiskelijoiden tulojen rakenne vaikuttaa vahvasti säästämiseen, sillä alhaiset tulot hankaloittavat säästämistä. (Saari ym. 2020, 81.)

Useat nuoret opiskelijat tekevät valintojaan kulutuksessaan alhaisilla resursseilla opiskelun, osa-aikaisten työsuhteiden ja epäsäännöllisten tulojen vuoksi. Kulutusyhteiskunnassa merkittävimpiä ongelmia nuorten opiskelijoiden keskuudessa on rajallisten kulutusresursien ja suuren tarjonnan välinen ristiriita. Nuorten tulot ovat muihin ikäluokkiin verrattuna pienet, mutta menot suuret. Myös pienten tulojen lisäksi työttömyys on aikuisille nuorille ongelmallista ja tällä on suurta vaikutusta kulutus- ja säästämiskäyttäytymiseen. (Lehtinen 2014, 5-7.)

Kuvio 1 havainnollistaa, minkä tasoiset on korkeakouluopiskelijoiden yhteenlaskettujen tulojen jakauma vuonna 2019. Eurostudent VII 2019 - tutkimuksessa korkeakouluopiskelijoiden mediaani tulot olivat 890 euroa. Peräti 60 prosenttia opiskelijoista ilmoittaa tulojen olevan alle 1000 euroa kuukaudessa. Yhteenlaskettujen tulojen jakaumassa on otettu huomioon ansiotulot, opintotuki ja vanhempien avustukset. (Opetus- ja Kulttuuriministeriö 2019.)

Kuvio 1. Korkeakouluopiskelijoiden käytettävissä oleva yhteenlaskettujen tulojen jakauma (Opetus- ja Kulttuuriministeriö 2019.)

Kuviossa 2 nähdään opiskelijoiden keskimääräiset kulutusmenot kuukausitasolla. Opiskelijoiden talouden kokonaismenoissa on eroja. Kaikkien korkeakouluopiskelijoiden menojen mediaani oli 867 euroa kuukaudessa. Asumiskustannukset vievät suuren osan opiskelijoiden rahoista. (Opetus- ja Kulttuuriministeriö 2019.)

	Kaikki	Yliopisto	AMK	Ulkomaiset opiskelijat	Perheelliset opiskelijat	Suoraan toiselta asteelta	Toista tutkintoa opiskelevat	Työelämästä opintoihin	Osaopiskelukykyiset
Yhteensä	867	842	900	771	1 418	793	948	1 033	941
Asumiskustannukset	450	428	450	350	549	412	450	500	470
Ruoka	200	200	200	329	400	200	300	300	200
Liikenne	50	40	60	50	100	50	50	65	50
Viestintä	25	22	27	20	40	20	25	30	25
Terveyskulut	5	5	30	5	20	5	5	10	6
Velanmaksu	200	160	230	300	300	149	150	250	200
Lastenhoito	150	140	165	200	150	190	147	200	139
Harrastukset ja vapaa-aika	50	50	50	70	50	50	50	50	50

Kuvio 2. Korkeakouluopiskelijoiden menojen jakautuminen menokohteittain EUR, mediaani. (Opetus- ja Kulttuuriministeriö 2019.)

3 Asuntosäästäminen

Tässä luvussa perehdytään asuntosäästämisvaihtoehtoihin. Luvussa perehdytään ensiasunnonostajaan ja sen tuomiin etuihin, jotka ensiasunnon ostajat pääsevät hyödyntämään. Luvussa myös tarkastellaan ASP-järjestelmää, jossa käydään huolellisesti ASP-järjestelmän taustaa ja etuudet. Lisäksi luvussa tarkastellaan mikä on osakesäästäminen, rahastosäästäminen ja pankkitalletukset. Luvun lopussa vertaillaan säästämisvaihtoehtoja keskenään ja tarkastellaan asuntosäästämisvaihtoehtojen eroja asuntosäästämisen kannalta.

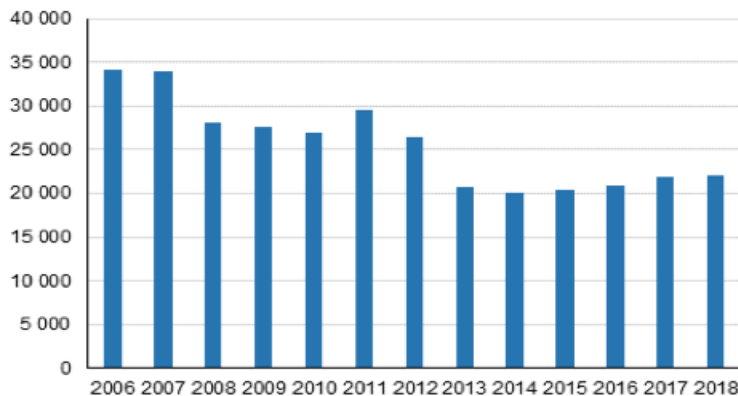
3.1 Ensiasunnon ostaja

Ensiasunnon ostajaksi määritellään henkilöä, joka on vähintään 18 – ja enintään 39 vuotias omistusasunnon kaupantekohetkellä. Lisäksi edellytetään, että henkilö ei ole aikaisemmin omistanut Suomessa tai Suomen ulkopuolella vähintään puolta asunto-osakkeista tai asuinrakennuksesta. Hankittavan ensiasunnon osuus on oltava vähintään 50 prosenttia ja asuntoa on ryhdyttävä käyttämään vakituisena asutokäyttönä, johon on muutettava sisään kuuden kuukauden kuluessa ostohetkestä. Ostettavan asutokohteen hinnalla tai koolla ei ole määritelty rajoituksia tai esteitä. (Verohallinto 2020a.)

Ensiomistusasunnon ostajien kesi-ikä on vuosien saatossa noussut. Kymmenen vuoden sisällä keski-ikä on noussut vuodella ja keski-ikä kasvua on arvioitu nousevan entisestään. Vuonna 2009 ensiomistusasunnon ostajien keskimääräinen ikä oli 27,8 vuotta, kun taas vuonna 2018 keski-ikä oli 28,8 vuotta. Ensiasunnon ostajien keski-ikä on kuitenkin vaihtelua paikkakuntaakohtaisesti, sillä alueelliset erot ovat huomattavia. Suurimmissa kasvukeskuksissa ja opiskelupaikkakunnilla keski-ikä on keskimääräisesti korkeampaa kuin muualla Suomessa. Pääkaupunkiseudulla keskimääräinen ensiasunnon ostajan keski-ikä on lähellä kolmekymmentä, jopa 2 vuotta vanhempi kuin muualla Suomessa. (Finanssiala 2019a.)

Ensiomistusasunnon ostajien lukumäärä on ollut laskussa vuosien aikana. Kymmenen vuoden aikana ostajien lukumäärä on laskenut, vaikka viime vuosina ensiasunnon ostajien määrä on kääntynyt kasvuun. Vuonna 2009 ensiasunnon ostajia oli noin 27 684, kun vuonna 2018 heitä oli noin 22 028. Ensiasunnon ostajien määrä on vähentynyt kymme-

nessä vuodessa noin 5 656 henkilöllä. Vuodesta 2014 lähtien ensiasunnon ostajien määrä on kuitenkin ollut kasvussa vuoteen 2018 asti. Kuviosta 3 voi nähdä ensiasunnon ostajien lukumäärää. (Tilastokeskus 2019a.)

Kuvio 3. Ensiasunnon ostajien lukumäärä 2006 – 2018. (Tilastokeskus 2019a.)

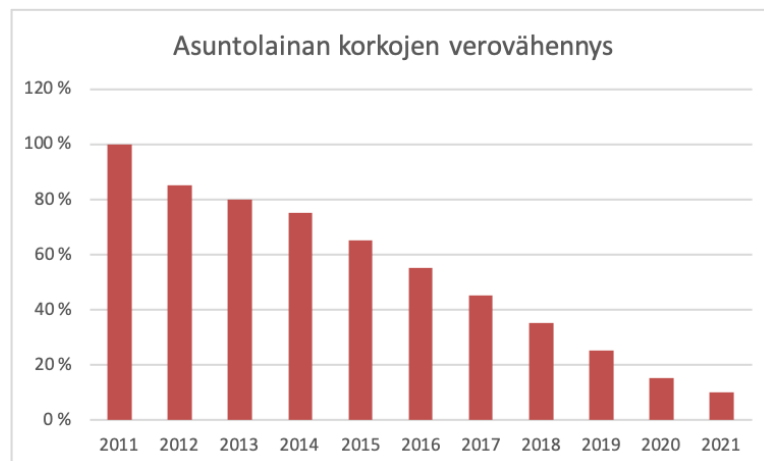
Opiskeluajkojen pidentyminen ja perheiden perustaminen myöhemmin kuin joskus aikaisemmin on osittain vaikuttanut keski-ikäns nousuun ja lukumäärän laskuun. Nykypäivänä nuorten mahdollisuudet opiskelun ja työnteon kannalta ovat entisiä vapaampaa ja liikkuvampaa, sillä kansainväliset vaihdot ja työskentely ulkomailla on yleistynyt huomattavasti. Asunnonostohalukkuuteen vaikuttavat kuitenkin myös nuorten työllistymisnäkökymät markkinoilla. (OP Media 2018.)

Suomen valtio pyrkii tukemaan ja helpottamaan ensiasunnon hankkimista monella eri tavalla. Ensiasunnon ostaja ovat vapautettuja varainsiirtoveron maksamisesta ja osa asuntolainojen koroista ovat vähennyskelpoisia verotuksessa. Lisäksi ensiasunnon ostajille oman asunnon myyntivoitto on verovapaata pääomatuloa, jos asunnossa on asuttu vähintään kaksi vuotta. Varainsiirtoveroa suoritetaan valtiolle arvopaperin ja kiinteistön luovutuksesta eli luovutuksen saaja on velvollinen maksamaan varainsiirtoveroa 2 prosenttia asunto-osakkeen kauppahinnasta ja kiinteistöjen osalta 4 prosenttia kauppahinnasta, vuoden 2020 veroasetusten nojalla. Ensiasunnon ostaja, joka täyttää ensiasunnon ostajan edellytykset on vapautettu varainsiirtoveron maksusta. (Verohallinto 2020.)

Verovähennysoikeudella tarkoitetaan, että oman vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjauksen otetun lainan korkoja voi vähentää verotuksessa. Ensiasuntoa varten ottama lainan korkovähennys on tavallista suurempi kuin normaalisisä asuntolainojen

korkovähennyksessä. Ensisijaisesti korkovähennys tehdään pääomatuloista, jotka voivat olla esimerkiksi vuokratulot, osinkotulot tai omaisuuden luovutuksesta saatu voitto. Korkovähennys on mahdollista myös tehdä ansiotuloista, jos pääomatuloja ei ole. Ansiotulot ovat muun muassa palkkatulo, eläketulo tai veronalaiset sosiaalietuudet. (Verohallinto 2020.)

Asuntovelallisten verovähennysoikeus on laskenut peräti 90 prosenttia kymmenen vuoden aikana. Vuoden 2021 aikana maksetuista asuntolainojen korkojen osuudesta vain 10 prosenttia pääomatuloista on verovähennyskelpoisia. Vuonna 2011 asuntolainan korot oli mahdollista vähentää verotuksessa 100 prosenttia, kun taas vuoteen 2021 tultaessa korkoja on mahdollista vähentää 10 prosenttia. Vuodesta 2012 lähtien verovähennysoikeutta on pienenetty vuosittain 2021 vuoteen asti kuten havainnollistettu kuviossa 4. (Verohallinto 2021.)

Kuvio 4. Asuntolainan korkojen verovähennys. (Verohallinto 2021.)

3.2 ASP-järjestelmä

Asuntosäästäpalkkiojärjestelmä – eli ASP-järjestelmä otettiin käyttöön ensimmäisen kerran vuonna 1981 sen aikaisen sisäasiainministeriön johdolla. Vuosina 1978 – 1979 kahden työryhmän, vanhojen asuntojen lainotusryhmän ja omistusasuntojen rahoitusryhmän työn pohjalta syntyi ASP-järjestelmä. Järjestelmän keskeisimmät tavoitteet olivat nuorten kiinnostuksen lisääminen asuntosäästämistä kohtaan ja edistää nuorten ensiasunnon hankintamahdollisuuksia sekä alentaa ensiasunnon hankkijoiden keski-ikää. (Vesanen

1987) ASP-järjestelmän myötä haluttiin parantaa ja tukea nuorten asemaa asuntomarkkinoilla. Asuntosäästöpalkkio-nimi sai alkunsa siitä, että ensiasunnonsäästäjille maksettiin ASP-palkkio, mutta vuonna 1992 palkkiosta luovuttiin kokonaan. Vuosina 2009 – 2011 lisäpalkkiota otettiin kuitenkin uudestaan käyttöön elvyttämään hiipuvaa asuntokauppaa nuorten keskuudessa. Asuntosäästöpalkkion suuruus oli 3000 euroa, joka maksettiin valtion asuntorahaston varoista pankkien välityksellä. (Valtionkonttori 2018.)

ASP-järjestelmä on ensiomistusasunnon hankkijoille tarkoitettu omasäästöosuuden sääntämiseen kannustava asuntosäästö- ja tukijärjestelmä, jonka tarkoituksena on edistää nuorten ensiomistusasunnon hankintaa ja asuntolainan saamista. ASP-järjestelmä koostuu ASP-tilistä, johon sisältyy asuntosäästösopimus sekä tilillä oleville säästötalletuksille maksettava peruskorko ja lisäkorko. ASP-järjestelmään etuja ovat muun muassa ASP-korkotukilaina, asuntolainan valtioneuvoston takaus ja sekä peruskoron ja lisäkoron verovapaus. (Valtionkonttori 2021.)

Pääpiirteissään ASP-järjestelmä toimii siten, että asiakkaan on solmitettava pankin kanssa asuntosäästösopimuksen, jonka jälkeen asiakas ryhtyy tallettamaan ASP-tilille talletuksia asuntosääntämistä varten. ASP-säästäjäksi voi ryhtyä 15-39 vuotias henkilö, joka ei ole vielä omistanut ensiasuntoa. Asuntosäästösopimuksen vähimmäissäästöaika on kaksi vuotta, ja talletuksia on tehtävä ASP-tilille vähintään kahdeksana vuosineljänneksenä. Vähimmäistalletus kalenterivuosineljänneksenä on 150 euroa ja enimmäistalletus on 3 000 euroa. ASP-säästäjän vähimmäissäästösomma on oltava vähintään 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta, jonka jälkeen pankki lainaa loput ensiasunnon ostoon. Pankin lainaama asuntoluotto on valtion tukemaa korkotukilaina, jonka enimmäismäärät vaihtelevat asunnon sijainnin mukaan. ASP-säästäjä saa talletuksille verottoman säännöllisen talletuskoron ja verottoman lisäkoron asuntoa ostaessa sekä maksuttoman valtiotakauksen. (Valtionkonttori 2021.)

Asuntosäästösopimuksen edellyttämän 10 prosentin oma säästöosuuden täyttymisen jälkeen, pankki voi myöntää enintään 90 prosenttia ASP-korkotukilainaa hankittavan asunnon kauppahinnasta tai omakotitalon kustannusarvioista. Asuntosäästösopimuksen avulla hankittavan asuntokohteen on sijaittava Suomessa ja ensiomistusasunnon omistusosuuden on oltava vähintään puolet. Omistusosuudella tarkoitetaan vähintään 50 pro-

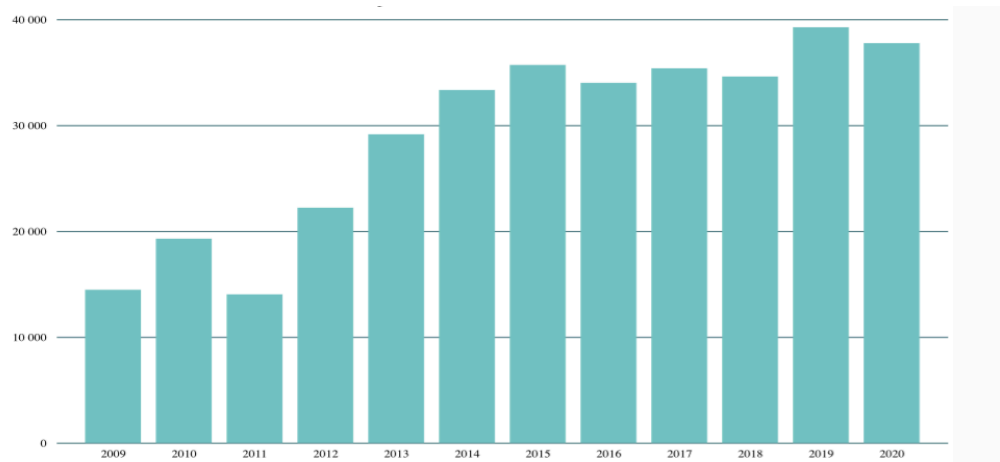
senttia asunto-osakkeista, asunto-osuuskunnan osuuksista ja omakotitalonkiinteistöstä. (Kasso 2010, 303-305.)

Myönnettävien ASP-korkotukilainan ehdoton enimmäismäärään vaikuttaa asunnon sijainti. ASP-korkotukilainan enimmäismäärät on säädetty laissa ja ne on ovat määritelty paikkakunta-kohtaisesti. ASP-korkotukilainan enimmäismääriä on jouduttu korottamaan muuttaman otteeseen vuosien saatossa muuttuvien asuntomarkkinoiden takia. Valtioneuvosto nosti enimmäismäärät ensimmäisen kerran vuonna 2001 ja tämän jälkeen enimmäismääriä on korotettu vuosina 2009, 2014 ja 2021. Vuonna 2021 hallitus päätti valtioneuvoston kanssa, että ensiomistusasunnon ostajalle korkotukilainaa voidaan myöntää enintään 215 000 euroa, jos asunto sijaitsee Helsingissä. Espoosta, Vantaalta ja Kauniaisista ostattavalle ensiomistusasunnon kohteelle korkotukea voidaan myöntää enintään 160 000 euroa. Turussa ja Tampereella korkotukilainaa voidaan myöntää enintään 140 000 euroa ja muihin kuntiin enimmäismäärä on 120 000 euroa. (Finlex 2021.)

Valtio myöntää takauksen ASP-korkotukilainalle, jonka taattavan ensiasunnonlainan kohteen määrä on enintään 90 prosenttia asunnon hankintahinnasta. Valtiotakauksen osuus voi olla korkeintaan 25 prosenttia asuntolainan määrästä, kuitenkin enintään 50 000 euroa omistusasuntoa kohden. Asuntolainan laina-aika voi olla korkeintaan 25 vuotta, jotta valtiontakaukselta olisi mahdollista hyödyntää ensiasunnonostossa. Omistusasuntolainan ensisijaisena vakuutena on oltava rahoitettavan asunnon hankintaan oikeuttavat osakkeet tai osuudet tai, jos kyseessä on omakotitalo, kiinnitys kiinteistöön. Jos lainansaaja on maksukyvytön eivätkä lainan ensisijaisesta vakuudesta saadut varat riitä kattamaan koko lainansummaa, valtio maksaa valtiontakauksen perusteella lainanmyöntäjän tappion takauksen enimmäismäärään asti. Valtiontakauksen summaan otetaan myös huomioon siihen kohdistuvat korot ja viivästyskorot. (Valtionkonttori 2020.)

ASP-tilien lukumäärä on kasvanut vuosien aikana merkittävästi. ASP-tilien lukumäärä on yli kuusinkertaistunut kymmenessä vuodessa. Vuonna 2019 voimassaolevia ASP-tiliä oli yli 153 000 tuhatta kappaletta kun taas vuonna 2009 niitä oli vain 24 000 tuhatta kappaletta. Myös tileillä olevien talletusten määrä on kahdeksankertaistunut, sillä vuonna 2009 summa oli 128 miljoonaa kun taas vuonna 2019 ASP-tiliillä oli lähes 1,1 miljardia. Matalan korkotason aikana ASP-tiliä nähdään turvallisena ja vähänriskisenä sijoituskohteena. Tasainen suosion kasvu kertoo myös nuorten pitkän aikavälin hyvästä talouden suunnitte-

lusta ja hyvästä järjestelmästä. Kuviosta 5 voi nähdä ASP-tilien kehitystä vuosina 2009-2020. (Finanssiala 2019)

Kuvio 5. Avattujen ASP-tilien lukumäärä vuosina 2009-2020. (Valtionkonttori 2021)

3.3 Osakesäästäminen

Osakeyhtiöllä on mahdollisuus hankkia oman pääoman ehtoista rahoitusta laskemalla liikkeeseen yhtiön osakkeita ja tämä on yksi muoto hankkia yritykselle varoja. Osakkeella tarkoitetaan osuutta osakeyhtiön osakepääomasta. Osake tuottaa osakkeenomistajalle oikeuden mm. yhtiön voitonjakoon, etuoikeuden uusien osakkeiden merkintään ja päätösvaltaan yhtiökokouksessa. Osakeyhtiön osakkeenomistajia kutsutaan yhtiön osakkaiksi. Suomessa osakekaupankäyntiä käydään Helsingin pörssissä. Pohjois-Euroopan suurinta arvopaperimarkkinapaikkaa omistaa ja ylläpitää Nasdaq, joka koostuu Helsingin, Tukholman, Kööpenhaminan, Islannin, Tallinnan, Riian ja Vilnan pörseistä. (Nasdaq 2018, 5-7)

Sijoitusten riski ja tuotto-oletus kulkevat käsi kädessä. Riskillä tarkoitetaan todennäköisyyttä menettää sijoitettu raha ja hyvän riskin lisääminen mahdollistaa parempaa tuottoa. Osakkeita ostaessa ei voi koskaan varmuudella tietää, millaisen tuoton tulee sijoitukselleen saamaan. Sijoituskohteen valintaan ja sijoituspäätökseen vaikuttaa viisi tekijää jotka ovat informaatio, sijoitusaika, tuottohalukkuus, sijoitettavan summan suuruus ja riskinkantokyky. Voidaan sanoa, että sijoittajan riskikantokyky ja tuottohalukkuus ovat keskeisimmät tekijät, jotka vaikuttavat sijoituspäätökseen. Riskikantokyvyllä ja tuottohalukkuudella

sijoittajalla on melko usein mielessä, kuinka suureen tuottoon omilla sijoituspäätöksillään sijoituksella on mahdollista päästä, sillä korkeiden tuotto-odotusten hintana on valitettavasti myös korkeampi riski. (Nasdaq 2018, 8-10.)

Tulevaisuutta ei pystytä ennustamaan ja ei voi koskaan tietää millaiset tuotot tulee sijoitukselleen saamaan. Osakemarkkinoiden tuotot olivat huipussa 1990-luvun loppuvaiheella, mutta vuosina 2000 – 2002 ja finanssikriisin seurauksena vuosina 2008 – 2009 nähtiin pörssikurssien todella voimakas laskusuuntaus. Myös 1990-luvun alussa koettiin samanlainen ilmiö laman yhteydessä, jolloin osakekurssit laskivat. Osakesijoittamisessa osakekurssien nousut ja laskut kuitenkin tasoittuvat ja tämä johtuu siitä, että pitkällä aikavälillä osakemarkkinoiden kurssilla on nouseva suuntaus. Osakekurssien nousu pitkällä aikavälillä perustuu siihen, että myös talous kasvaa pitkällä tähtäimellä. (Pesonen 2014, 57.)

Suomessa ja yleisesti muuallakin maailmalla pitkällä aikavälillä osakemarkkinoiden keskimääräinen historiallinen tuotto on ollut positiivinen ja keskimääräinen tuotto on ollut paras verrattuna muiden sijoitusvaihtoehtojen tuottoihin. Taloudellisiin suhdanteisiin ja kansanvälisiin tapahtumiin osakkeilla on tapana reagoida voimakkaammin kuin useimmilla muilla sijoituskohteilla. (Nasdaq 2018,14.)

Osakkeet ovat säästäjille järkevä sijoituskohte, sillä osakesijoitukset ovat tarjonneet sijoittajille paremman tuoton kuin korkosijoitukset. Pitkällä tähtäimellä ja sijoitusperiodilla on suuri todennäköisyys, että tuotto tulee olemaan positiivinen ja se myös voittaa korkoa maksavat sijoituskohteet mm. talletustilit ja yritysten ja valtioiden velkakirjat. (Nasdaq 2018) On myös hyvä pitää mielessä, että osakesijoittamiseen kuitenkin liittyy enemmän riskejä kuin esimerkiksi riskittömään korkosijoitukseen. Osakesijoitusten riskiä on mahdollista myös pienentää hajauttamalla omat sijoituksia eri kohteisiin. (Robbins 2014,121.)

3.4 Rahastosäästäminen

Sijoitusrahasto on sijoituskohte, jolla tarkoitetaan osakkeista ja muista arvopapereista koostuvaa rahastoa. Sijoitusrahastoa omistavat siihen sijoittaneet yksityiset henkilöt, yhteisöt ja säätiöt. Sijoitusrahasto toimii siten, että rahastoyhtiö kerää säästäjiltä varoja ja varoja sijoitetaan useisiin eri sijoituskohteisiin kuten osakkeisiin, joukkovelkakirjoihin, rahamarkkinainstrumentteihin tai muihin arvopapereihin ja nämä yhdessä muodostavat sijoit-

tusrahaston. Sijoitusrahastot tarjoavat sijoittajille mahdollisuuden hyödyntää suuren sijoittajan kustannustehokkuutta ja asiantuntemusta. Sijoitusrahastoa hoitaa joko salkunhoitotiimi tai yksittäinen sijoitusrahasto ja he tekevät päätökset rahaston sijoituskohteista. (Virta 2015, 5)

On olemassa erilaisia sijoitusrahastoja ja ne jaotellaan sijoituskohteiden valinnan perusteella yhdistelmärahastoihin, osakerahastoihin, pitkän koron rahastoihin ja lyhyen koron rahastoihin. Jokaisen rahaston sijoituspolitiikka kerrotaan rahastoesitteessä, jossa määritellään ne periaatteet, joiden mukaan rahaston varat sijoitetaan. Tämä antaa sijoittajalle mahdollisuuden valita, minkä tyyppiin sijoitusrahastoihin halutaan sijoittaa omia varoja. (Virta 2015, 8 – 10.)

Sijoitusrahastot voidaan jakaa tuottorahastoihin ja kasvurahastoihin. Tuottorahastot ja kasvurahastot eroavat toistaan siten, että tuottorahastot jakavat vuosittain osinkoa osakkeille voitto-osuuksina ja kasvurahastot eivät jaa vuotuista voittoa, vaan lisätään rahasto-osuuden arvoon. Sijoitusrahastontuotto perustuu sijoituskohteiden arvonnousuihin tai laskuihin, osinkoihin sekä sijoitusten tuottoihin eli korkoihin. (Virta 2015,11.)

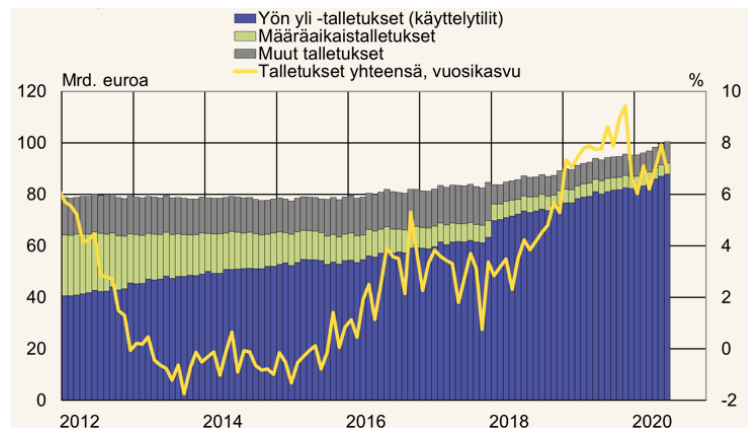
Sijoitusrahastosijoittamisessa on paljon etuja. Yksi sijoitusrahastojen parhaimpia ominaisuuksia on sijoitusten valmis hajautus. Sijoitusrahaston sijoittaessa, sijoituksella saadaan omistus hajautettua hyvin rahaston useisiin eri sijoituskohteisiin. Toinen etu on se, että rahastosijoittaminen on yksinkertaisempaa kuin suora osakesijoittaminen, sillä sijoittajan ei tarvitse seurata itse markkinoita vaan rahaston salkunhoitajat hoitavat sen. Muita etuuksia ovat mm. rahaston sijoitustoiminnan verottomuus ja rahaksi muutettavuus. Rahastosijoittamisen helppoudesta joutuu kuitenkin maksamaan, sillä rahastosijoittamiseen liittyy erillisiä kustannuksia, joita ei ole suorassa osakesijoittamisessa. Sijoittajat, jotka sijoittavat rahastoihin joutuvat maksamaan mm. merkintä-, lunastus- ja hallinnointipalkkioita. (Järvinen & Parviainen 2012; Virta, 2015, 30.)

3.5 Pankkitalletukset

Pankkitalletustilejä on useita erilaisia ja ne ovat turvallisia ja riskiltään mitättömiä. Pankkitalletukseksi lasketaan käyttötilit, säättötilit, määräaikaistalletukset sekä sijoitustilit. Tavallisten pankkitalletustilien korko on sidottu pankin omaan primekorkoon ja tällä hetkellä

maksettava korko on matalien korkojen takia lähellä nollaa. Pankkitalletukset ovat olleet jo pitkään suomalaisten kotitalouksien suosituin säästämismuoto. Vuonna 2017 Pörssisäätiön tutkimuksen mukaan, kotitalouksien rahoitusvaroista 86,1 miljardia oli talletuksia, kun taas noteerattuja pörssiosakkeita kotitaloudet omistivat vain 38,5 miljardilla ja rahasto-osuuksia 24,3 miljardia. (Valhekoski 2018, 8 – 12.)

Suomalaisten kotitalouksien talletuskanta pankeissa ylitti 100 mrd. euroa vuonna 2020 lopussa. Kotitalouksien talletustileillä suurin osa varoista oli käyttelytileillä, sillä peräti 87,8 mrd. euroa oli käyttelytileillä. Määräaikaistalletusten kanta hieman laskenut vuosien aikana. Määräaikaistalletuksia oli 4,4 mrd. euroa ja muita talletuksia 8,3 mrd. euroa. Kotitalouksien talletukset pankeissa ovat myös kasvaneet muissa euroalueen maissa merkittävästi vuoden 2020 aikana. Kuviosta 6 voi nähdä suomalaisten kotitalouksien talletuskanta pankeissa vuosina 2012 – 2020. (Suomen Pankki 2020.)

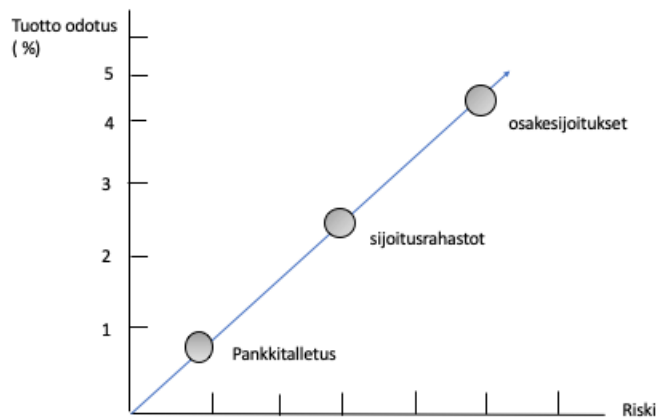
Kuvio 6. Suomalaisten kotitalouksien talletuskanta vuosina 2012-2020. (Suomen Pankki 2020.)

Pankkitalletuksien suureen suosioon vaikuttaa pieni riski tai jopa riskitön vaihtoehto vakavaraisessa pankissa, koska tallettaja voi menettää säästöjään ainoastaan, jos pankki menee konkurssiin. Tällaisessa tilanteessa tallettajan säästöjen takaismaksu taataan kuitenkin 100 000 euron saakka. Toisaalta pankkitalletuksen tuotto on korkokohteista matalin ja pitkäaikaisessa säästämässä on inflaatoriski. (Valhekoski 2018, 20.)

3.6 Säästämisvaihtoehtojen vertailu

Säästäminen on sijoittamista ja sijoituskohteissa on aina olemassa riski eli sijoituskohteelle asetetun tuotto-odotuksen toteutumisen epävarmuutta. Riski ja tuottovaatimus linkittyvät vahvasti toisiinsa, sillä mitä korkeampi on rahan menettämisen riski, sitä korkeampi on sijoituskohteen mahdollinen tuotto-odotus. (Kontkanen 2015, 104.)

Kuviosta 7 voidaan nähdä, riskin ja tuottovaatimuksen yhteyttä toisiinsa. Osakesijoituksissa riski on suurin, sillä osakesijoitusten tuotto-odotus on myös suuri. Osakesijoitusten tuotot voivat vaihdella lyhyellä aikavälillä ja riski määräytyy mm. markkinoiden heittelystä, jotka voivat johtua esimerkiksi poliittisista päätöksistä tai listautuneiden yhtiöiden sisäisistä päätöksistä. Pankkitalletuksissa riski on pieni, mutta myös tuotto-odotus on matala. Pankkitalletusten matala riskisyys johtuu pankkien vekaraisuudesta ja pankkien kyvystä maksaa pankkitalletuksien säästöt takasin. Sijoitusrahastojen tuotto-odotus on korkeampi kuin pankkitalletuksien, mutta matalampi tuotto-odotus kuin osakesijoitukset. (Pesonen 2014, 29; Kontkanen 2015, 54-55).

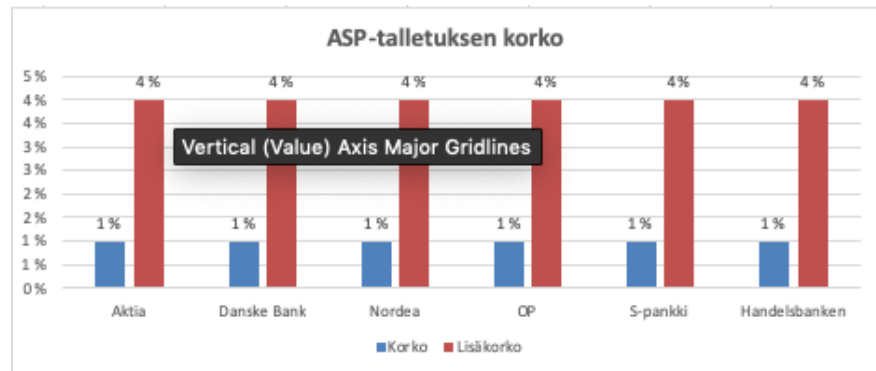

Kuvio 7. Tuotto – ja riski (Pesonen 2014, 29)

Pankkitalletuksien säästötilien ja tuottotilien korot ovat tällä hetkellä matalat. Useimmat pankit tarjoavat 0,00 – 0,25 % korkoa. Pankkitalletuksien säästötilit ja tuottotilit voidaan pitää sopivana vaihtoehtona matala riskiä hakevalle säästäjälle. Pankkitalletusten korkotulot ovat verollisia tuloja eli korkotuloista peritään korkotulon lähdevero, jonka suuruus on 30% maksetusta korosta. Myös osakesijoitusten ja sijoitusrahastojen korkotulot ovat ve-

ronalaista tuloa tuloverotuksessa ja niistä suoritetaan lähdevero. (Saaranen ym. 2017, 154; Sortter 2021.)

Pankki suorittaa ASP-talletuksille yhden prosentin vuotuista talletuskorkoa. Talletuskorko on kiinteä, joka pysyy muuttumattomana koko talletusjakson aikana ja se liitetään tilin pääomaa vuosittain. Talletuskoron lisäksi pankki suorittaa ASP-talletuksille lisäkoron, kun ASP-lainan saamiseksi vaadittavat ehdot on saatu päätökseen. Lisäkorko on pankkikoh- tainen, jonka on oltava vähintään 2 % ja enintään 4 %. Matalat korot johtuvat matalasta riskistä. Talletuskorko ja lisäkorko eivät kuitenkaan ole veronalaista tuloa tuloverotukses- sa, eikä niistä tarvitse suorittaa lähdevero. (Kontkanen 2015, 103,109.) Kuvio 8 voi nähdä pankkien maksamien ASP-talletuksille talletuskoron ja lisäkoron suuruudet. Suo- men suurimmat pankit suorittavat 1 prosentin talletuskoron ja 4 prosentin lisäkoron. (Ta- loustaito 2019.)

Kuvio 8. ASP-talletuksen korko 2019. (Taloustaito 2019.)

4 Asuntomarkkinat ja asuntojen hintakehitys pääkaupunkiseudulla

Tässä luvussa käsitellään ja perehdytään Suomen asuntomarkkinoihin. Luvussa käydään läpi millä tavalla Suomessa käydään kauppaa asuntomarkkinoilla. Lisäksi luvussa perehdytään tarkemmin, millainen hintakehitys pääkaupunkiseudun asunnoissa on ollut vuosien varrella.

4.1 Asuntomarkkinat

Ihmisten asumistarpeet muuttuvat elämänkaaren aikana ja kulttuuriset muutokset muuttavat asumistyytyväisyyden kriteerejä. Kestävän kehityksen periaatteet ja energiakysymykset ovat yhä enemmän vaikuttaneet asumistarpeisiin, sillä ihmisten kiinnostus ekologiseen asumiseen on lisääntynyt ja tulee lisääntymään vuosien aikana merkittävästi. Väestön ikääntymisen takia tavallisten asuntojen lisäksi tullaan tarvitsemaan yhä enemmän palvelutaloja ja hoivakoteja. Myös työkuulttuurin muutosten puolesta etätöiden yleistyminen on muuttanut asumistarpeitaan. Suurkaupungit vetävät ihmisiä puoleensa ja kaupungistuminen muuttaa aluerakennetta vauhdilla, sillä pääkaupunkiseudun väestön kasvu jatkuu voimakkaasti ja tämä näkyy suoraan asuntomarkkinoiden kehityksessä. Pääkaupunkiseudun aluetta tarkoitetaan Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien muodostamaa aluetta. Pääkaupunkiseudun väestön määrällä on ohjaava voima asuntomarkkinoiden kysyntään, joka johtaa siihen, että uusia asuntoja rakennetaan vilkkaamin ja asuntojen hinnat nousevat. (Häkli, Vilkkonen, & Vähäkylä 2015, 45-46.)

Suomessa asuntojen kaupankäynti toteutetaan asuntomarkkinoilla ja asuntoja voidaan joko ostaa, vuokrata tai myydä. Asuntojen hinnat ja niihin perustuva vuokrataso määräytyy vapailla asuntomarkkinoilla. Vapailla asuntomarkkinoilla tarkoitetaan sitä, että asuntojen hinnat nousevat ja laskevat kysynnän ja tarjonnan mukaan, tämän perusteella asunnolle saadaan määriteltyä hinta. (Roininen 2018, 16-17.)

Ostajat muodostavat asuntojen kysynnän, joka voi olla yksityinen henkilö, yritys tai järjestö. Merkittävimpiä tekijöitä, jotka vaikuttavat kysyntään ovat muun muassa ihmisten reaalitytulot, väestön rakenne sekä korkotaso ja muuttoliike. Kotitalouksien taloudellinen tilanne, eli reaalitytulot ja niiden kehitys vaikuttavat kuluttajien ostovoimaan ja sitä kautta se heijastuu asuntomarkkinoihin. Reaalitytulojen noustaessa asuntojen kysyntä kasvaa ja vastaavas-

ti tulojen laskiessa asuntojen kysyntä laskee. Väestönkasvulla ja ikäjakaumalla on myös vaikutusta asuntojen kysyntään, koska väestönkasvu lisää alueen asuntokysyntää ja ikärakenteen puolesta erityisesti nuorten määrä väestöstä vaikuttaa asuntokysyntään. Suomen sisäinen muuttoliike kasvavilla paikkakunnilla on kohdistanut painetta Suomen kasvukeskuksiin, joka on merkittävin tekijä erityisesti alueiden välisiin eroihin asuntojen kysynnässä. (Laakso & Loikkanen 2001, 46 – 48.)

Asuntojen kokonaistarjontaan kuuluvat eri asuntotyypit, jotka ovat muun muassa kerrostalo- ja rivitalohuoneistot sekä omakotitalot. Vuoden 2019 lopussa Suomessa oli yli 3 miljoonaa asuntoa, joista noin 400 000 asuntoa oli vailla vakinaisia asukkaita. Asuntokanta on kasvanut keskimäärin 30 000 asunnolla vuosittain vuodesta 1990 vuoteen 2019. (Tilastokeskus 2020) Suomen maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa päävastuu on kunnilla, jotka säädellään laeilla, asetuksilla ja muilla säädöksillä. Eri paikkakunnilla sääntelyn tavoitteet saattavat eroa toisistaan melko merkittävästi, sillä sääntelyjen avulla kunnat voivat rajoittaa esimerkiksi tietyn alueen kokoa ja väestönkasvua tai kunnilla voi olla myös tavoitteena säilyttää tietynlainen arkkitehtuurin ja visuaalisen kokonaisuuden säilyttäminen. Kuntien määrittelemät rajoitukset erilaisista syistä vaikuttavat kokonaistarjontaan, joka näkyy puolestaan asuntojen hintojen nousuna. (Laakso & Loikkanen 2001, 7; Roininen 2018, 38-40.)

4.2 Asuntojen hintakehitys pääkaupunkiseudulla

Suomen asuntomarkkinoiden hintakehitys näkyy eri alueiden kesken voimakkaasti ja hintaerojen kasvu tulee näkymään tulevaisuudessa huomattavasti. Hintakehityksen kasvu tulee keskittymään kasvavien maakuntien keskuskaupunkeihin. Kasvavia kaupunkeja tarkoitetaan Helsinkiä, Turkuja ja Tampereetta. (Pellervon taloustutkimus 2020.)

Pääkaupunkiseudun asuntojen hinnat ovat nousseet yhteensä 13 prosenttia vuodesta 2015 lähtien, kun taas pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuntojen hinnat ovat laskeneet, kun verrataan viiden vuoden takaisista lukemista. Pääkaupunkiseudun sisällä on huomattavia eroja asuntojen hintakehityksessä. Asuntojen hinnat viidessä vuodessa ovat nousseet Helsingissä 18 prosenttia ja erityisesti hintojen nousu on tapahtunut kantakaupunkiin, kun taas Espoossa ja Vantaalla hinnat ovat nousseet keskimäärin 5 prosenttia. Vuoden 2020 kolmannella neljänneksellä vanhojen osakeasuntojen hinnat nousivat pääkaupunki-

sedulla yli kolme prosenttia viime vuoden vastaavasta ajankohdasta. (Tilastokeskus 2021; Helsingin Seudun Suunnat 2021.)

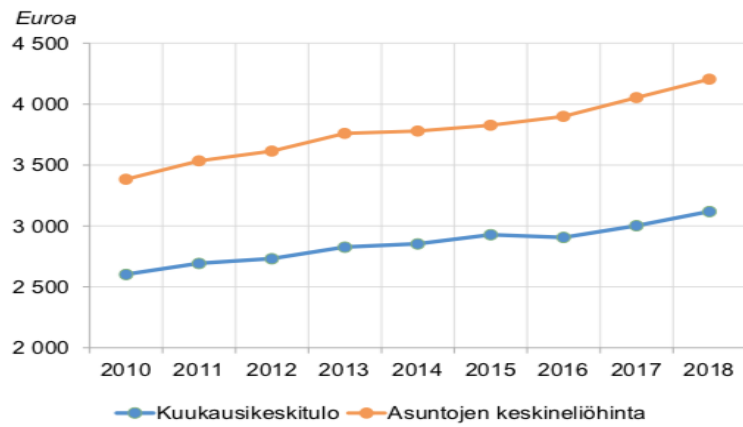
Vuoden 2019 lopulla yhden ja kahden henkilön asuntokuntien määrä on kasvanut keskimäärin 77 prosenttia jo usean vuosikymmenen ajan. Vuoden 2019 lopulla asuntokuntia oli 2,7 miljoonaa, joista yhden henkilön asuntokuntia oli 1,2 miljoonaa, joka on 45 prosenttia. Suomessa vuonna 1970 asuntokunnan keskikoko oli kolme henkilö, kun taas vuonna 2019 se oli alle 2 henkilöä. Pääkaupunkiseudulla asuntokuntien keskikoko oli vuoden 2019 lopussa Helsingissä 1,86, Espoossa 2,18 ja Vantaalla 2,05. Pääkaupunkiseudulla yleisin asuntokuntatyyppi on yksinasuvat, sillä heitä oli vuoden 2019 lopulla 49 prosenttia kaikista asuntokunnista. (Asuminen Helsingissä 2020.)

Asuntojen hintojen voimakkain kasvu pääkaupunkiseudulla on ollut kerrostaloissa, etenkin pienten asuntojen kuten yksiöiden asuntojen osalta. Kymmenen vuoden ajan kerrostaloasuntojen hinnat ovat nousseet melkein kaksinkertaisiksi, koska kerrostaloasunnoista käydään eniten kauppaa pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun kalleimmat asunnot sijaitsevat Helsingissä ja edullisimmat asunnot ovat Vantaalla. Espoossa asuntojen keskineliöhinta on keskimäärin 1 000 euroa pienempi kuin Helsingissä, kun taas Kauniaisen hintataso on vain 500 euroa pienempi keskineliöhinta Helsingin hintatasoa nähden. (Marttinen 2019, 14 – 15)

Vuonna 2019 pääkaupunkiseudulla kalleimmat kauppahinnat olivat yksiöt, 6 288 euroa neliöltä, kun taas kaksiot ja kolmiot olivat keskimäärin 2 000 euroa edullisemmat neliöltä. Yksiöiden hintataso on kasvanut huomattavasti vuosi vuodesta ja niiden keskineliöhinta on kasvanut paljon nopeammin kuin suurempien asuntojen keskineliöhinta. Tämän ilmiön selittää se, että pääkaupunkiseudulla yksiasuvia on lähes 50 prosenttia kaikista asuntokunnista, joten yksiöiden kysyntä on paljon suurempi kuin isoimmissa asunnoissa. Myös ensiasunnon ostajien kesken pienemmät asunnot, kuten yksiöt ovat paljon suuremassa suosiossa. Vanhojen asuntojen keskineliöhinnat olivat vuoden 2019 lopussa Helsingissä 4 323 euroa, Espoossa 3 493 euroa ja Vantaalla 2 661 euroa. (Marttinen 2019, 15 – 16.)

Vuosien 2010 – 2018 aikana asuntojen keskineliöhinta Helsingissä on noussut 24,4% kun taas veronalainen keskitulo on kasvanut 19,8%. Näin olleen voidaan todeta, että asuntojen hinnat ovat jatkaneet kasvua nopeammin kuin helsinkiläisten veronalainen keskitulo.

(Marttinen 2019, 20.) Tulojen suhdetta ja asuntojen hintakehitystä vuosina 2010 - 2018 voi nähdä kuviosta 9.

Kuvio 9. Keskitulojen ja asuntojen hinnan kehitys 2010-luvulla (Tilastokeskus, asuminen 2019)

5 Tutkimuksen toteutus

Tässä osissa esitetään tutkimustyön toteutusmuoto. Tutkimuksen luotettavuuden takaamiseksi eri tutkimusmenetelmiä vertailtiin keskenään. Yleisen sopivuuden ja tiedon tuottavuuden vuoksi, tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä. Tulosten luotettavuuden takia kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä edellyttää tarpeeksi suurta otosta. Kvantitatiivisen tutkimuksen tuloksia analysoidaan ja pohditaan erilaisten taulukoiden ja kuvioiden avulla. (Heikkilä 2008, 16.) Tässä luvussa avataan tutkimuksen tutkimusmenetelmä, tutkimusaineiston keruu ja toteutus.

5.1 Tutkimusmenetelmä ja tavoitteet

Tämän kvantitatiivisen eli määrällisen tutkimuksen tavoitteena on selvittää ja vastata kysymykseen, miten Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat suhtautuvat asuntosäästämiseen. Tavoitteena on myös selvittää, miten ajankohtaisena ja tärkeänä opiskelijat näkevät asuntosäästämisen, millä tavalla he säästävät ensiasuntoa varten ja mitkä ovat heidän suurimmat haasteensa.

Kvantitatiivisen tutkimuksen tavoitteena on pyrkiä mahdollisimman perusteellisesti ja kattavasti avaamaan, vertailemaan, kuvamaan tai ennustamaan tutkimuksen kohteen olevia asioita tai ilmiöitä numeerisin menetelmin. Määrällinen tutkimus mahdollistaa suuren otannan, joka auttaa saamaan laajemman käsityksen tutkittavasta asiasta tai ilmiöstä. Tutkittavan perusjoukon asenteita, mielipiteitä tai kokemuksia pystytään analysoimaan ja kuvamaan suuren otannan avulla. Suuren otannan ja vastaajamäärän tutkimuksissa hyödynnetään erilaisia kyselymenetelmiä ja kyselytutkimuksia, jotka auttavat myös saamaan ei-sattumavaraisia tutkimustuloksia. Sekä tutkimustulokset ovat helpommin vertailtavissa ja analysoitavissa numeerisesti. (Vilkkä 2007, 17) Tämän vuoksi tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä ja tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena kyselylomakkeen avulla Haaga-Helian ammattikorkeakouluopiskelijoiden keskuudessa.

Kvantitatiivisen tutkimuksen kohderyhmäksi valittiin Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat, jotka ovat alle 30 vuotiaita ja eivätkä omista vielä ensiasuntoa. Tutkimuksessa pyrittiin selvittämään, miten nuoret suhtautuvat asuntosäästämiseen, joten tämän takia

tutkimuksen kohderyhmä rajattiin alle 30 vuotiaisiin opiskelijoihin. Tutkimuksessa halutaan selvittää, millainen suhtautuminen asuntosäästämiseen opiskelijoilla on, jotka eivät omista omistusasuntoa vielä. Tutkimuksen ulkopuolelle jätettiin yli 30-vuotiaat opiskelijat ja myös ne opiskelijat, jotka omistavat omistusasuntoa. Tutkimuksessa on mukana opiskelijoita eri vuosikursseilta.

5.2 Tutkimusaineiston keruu ja toteutus

Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valikoitiin kvantitatiivinen survey-tutkimus ja tutkimuskyselyä hyödynnettiin tutkimusaineiston keruumenetelmänä. Valikoidun tutkimusmenetelmän avulla saadaan mahdollisimman laaja käsitys valituksi tulleen kohderyhmän kokemuksista, mielipiteistä ja asenteista ja näin olleen pystytään myös luomaan tarkempia ja todenmukaisia päätelmiä. Tutkimusaineisto kerätään kyselylomakkeella vakioidusti. Vakioidut kysymykset ovat samanlaiset jokaiselle kyselyyn vastaajalle eli ne esitetään samalla tavalla ja samassa järjestykselle jokaiselle. (Vilkkä 2007, 27-28)

Tämän opinnäytetyön tutkimusaineisto kerättiin kyselylomakkeella, koska kyselylomake antaa mahdollisuuden kerätä tehokkaasti suuriakin määriä vastauksia esittämällä tarvittavat kysymykset yhdellä kertaa kohderyhmältä. Kyselylomakkeen voi jakaa monen eri kanavan kautta, kuten esimerkiksi internetin välityksellä tai jakamalla paperiverisoina kyseisellä kohderyhmällä. Kyselylomake on suunnitteleva huolellisesti ja tarkasti, jotta kyselylomakkeesta saatu aineisto on helposti analysoitavissa ja auttaa saamaan opinnäytetyön tutkimusongelmiin oikeanlaiset johtopäätökset. Tutkimus, joka on toteutettu kyselyllä voi ilmetä ja liittyä myös haasteita ja väärin ymmärryksiä. Kyselytutkimuksen haasteita ovat mm. todenmukaisuus, huolellisuus ja väärinymmärrys. Kyselytutkimuksessa ei voida todeta, kuinka rehellisesti vastaajat ovat vastanneet kysymyksiin ja ovatko kaikki vastaukset todenmukaisia. Kyselylomakkeessa voi ilmetä myös väärinymmärryksiä, sillä kyselyn perusteella ei voida saada varmistusta millä tavalla vastaajat ovat ymmärtäneet kysymykset. Kyselylomakkeen avulla ei voida myöskään saada täysin varmistusta ovatko vastaajat ymmärtäneet aiheen oikein, jonka perusteella kysymykset on esitetty. (Hirsijärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195)

Tämän opinnäytetyön tutkimusaineisto toteutettiin ja kerättiin sähköisellä kyselylomakkeella (Liite 1). Kyselylomake luotiin ja toteutettiin sähköisellä Webropoli-työkalulla, koska Webropoli-työkalu katsottiin olevan sopivin vaihtoehto tämän kyselylomakkeen toteuttamiseen. Kyselylomake osoitettiin kaikille Haaga-Helian ammattikorkeakoulu opiskelijoille. Aineiston keräys rajattiin kuitenkin 18-30 vuotiaisiin kohderyhmän edustajiin, koska tällä opinnäytetyöllä haluttiin tutkia nimenomaan nuoria opiskelijoita. Kyselyn ulkopuolelle rajattiin iän lisäksi myös ne Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat, jotka omistavat tai ovat omistaneet ensiasunnon jo ennestään. Kyselytutkimus testattiin ennen varsinaista tutkimuksen julkaisemista, sillä testauksen avulla haluttiin varmistaa, että jokainen kysymys on ymmärrettävissä. Testauksella, jossa oli neljä otantaa, pyrittiin selvittämään, mikäli kysymyksissä oli epäkohtia tai vastaajilla vaikeuksia ymmärtää kysymyksiä. Näin varmistettiin tutkimustulosten luotettavuus ja, että kaikki vastaajat olivat tietoisia mihin ovat vastaamassa. Tämän pohjalta lopulliseen kyselylomakkeeseen muodostui 15 kysymystä ja kysymykset on luotu ja hyödynnetty tämän opinnäytetyön tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kyselylomakkeen kysymykset tehtiin Webropoolissa ja sitä kautta luotiin kyselystä julkinen linkki, jota pystyi jakamaan kyselyyn vastanneet eri kanavien kautta eteenpäin ja näin tavoittaa laajasti kyselyyn kuuluvia kohderyhmän edustajia. Kyselylomake julkaistiin tutkijan omalla Facebook ja Instagramin-tilillä 1.3.2021, sillä suurin osa Facebook ja Instagram kavereista ja seuraajista olivat Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Kyselylomake jaettiin myös Haaga-Helian ammattikorkeakoulun Facebook-ryhmissä, jossa pystyttiin tavoittelemaan kyselyyn kuuluvia kohderyhmän edustajia. Kyselylomakkeen linkkiä jaettiin myös Whatsapp-ryhmissä, joissa oli vain Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoita. Kyselylomake myös jaettiin fyysisesti Haaga-Helian koululla kysymällä oppilailta ovatko he halukkaita vastaamaan kyseiseen kyselyyn. Myös tämän opinnäytetyön ohjaaja jakoi kyselylomakkeen linkin eteenpäin Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Kyselylomakkeen yhteydessä oli mukana myös saatekirje, jossa selostettiin ja kerrottiin, että kysely koskee Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoita ja tutkimuksessa tutkitaan Haaga-Helian ammattikorkeakouluopiskelijoiden suhtautumista asun- tosäästämiseen ja kyselyyn voi vastata, jos on 18- 30 vuotias eikä omista vielä ensiasun- toa. Vastaajille kerrottiin myös, että kyselylomakkeeseen vastataan täysin anonymisti ja kyselyn täyttäminen kestää vain muutama minuutti. Tämän asian kertomisella pyrittiin auttamaan ja rohkaisemaan vastaajia olemaan rehellisiä kyselylomakkeen vastatessaan.

Webropoli-linkkiä kyselylomakkeeseen pidettiin auki kaksi viikkoa, eli 1.3 – 14.3.2021 ajan.

Tutkimuskysymykset, joiden perusteella luotiin kyselylomake laadittiin teoriaviitekehysten pohjalta siten, että pyrittiin saamaan teoria ja tutkimusosio tukemaan toisiaan. Kyselylomakkeen kysymykset näin olleen on suunniteltu tarkasti ja huolellisesti, jotta teoriaosio tukee tutkimusosiota mahdollisimman perusteellisesti. Kyselylomakkeessa oli 15 kysymystä ja kyselyssä hyödynnettiin erilaisia kysymysvaihtoehtoja ja muotoja. Kyselyssä hyödynnettiin suljettuja kysymyksiä, yksinkertaisia kahden vastausvaihtoehdon kysymyksiä, monivalintakysymyksiä ja avointa kvalitatiivista kysymystä. Kyselylomakkeen suljetuissa kyselyn vastausvaihtoehdot on annettu vastaajalle valmiiksi, sillä tämän kaltaiset kysymykset ovat helposti analysoitavissa ja vastaajan on nopeampi ja helpompi vastata niihin. Monivalintakysymyksissä vastausvaihtoehtoja oli useampi ja vastaajan oli helppo valita vastausvaihtoehdoista sopivimmat vaihtoehdot itselleen. Kyselylomakkeessa oli myös muutama avoin kvalitatiivinen kysymys, johon vastaajilla oli mahdollisuus vastata vapaasti omin sanoin. Kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia tutkimusmenetelmiä voidaan hyödyntää keskenään toisiaan täydentävinä menetelminä. (Hirsijärvi ym. 2009, 139)

Kyselylomakkeessa kysyttiin kysymyksiä liittyen demograafisiin tekijöihin, kuten ikään ja sukupuoleen. Vaikka ikä oli määritelty etukäteen kyselylomakkeen saatekirjeessä, haluttiin kuitenkin saada varmistusta, jotta tutkimustulokset ovat luotettavampia ja tämän takia vastaajien ikä kysyttiin uudelleen kyselylomakkeessa. Sukupuoli kysymyksellä haluttiin saada selville, onko sukupuoli jakauma tasainen vai onko suuriakin eroja sukupuolien välillä. Webropoli-työkalua hyödyntäen luotiin 15 kysymystä ja vastaajalla oli mahdollisuus vastata yhteen kysymykseen kerrallaan ja etenemään kyselylomakkeessa kysymys kerrallaan. Tämän pohjalta haluttiin varmistaa, että vastaaja pystyy keskittymään vain yhteen kysymykseen kerrallaan ja etenemään kaikessa rauhassa seuraavaan kysymykseen vastattuaan edelliseen. Kyselylomake suunniteltiin Webropolissa siten, että vastaajat pystyivät avaamaan kyselylomakkeen tietokoneella tai millaisella mobiililaitteella tahansa. Tällä haluttiin ennaltaehkäistä teknisiä ongelmia, jotka olisivat voineet hidastaa tai jopa vahingoittaa tutkimusosiota.

6 Tutkimuksen tulokset

Tässä pääluvussa esitetään ja analysoidaan kyselytutkimuksesta saadut tutkimustulokset.

Tutkimus tulokset on jaettu kolmeen kategoriaan:

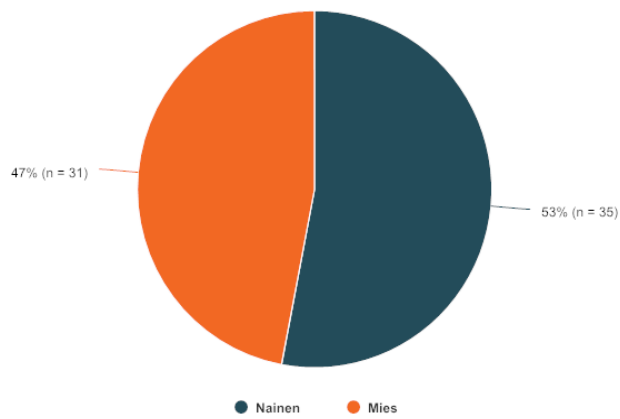
- Vastaajien taustatiedot
- Vastaajien asuntosäästötottumukset
- Vastaajien tulevaisuuden näkymät ja odotukset asuntosäästämisen kannalta.

Tulosten käsittelyssä ja analysoimisessa hyödynnetään myös aikaisemmissa luvuissa käsiteltyä teoriaa. Kyselyä jaettiin kahden viikon ajan ja kyselyyn vastasi 66 Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijaa.

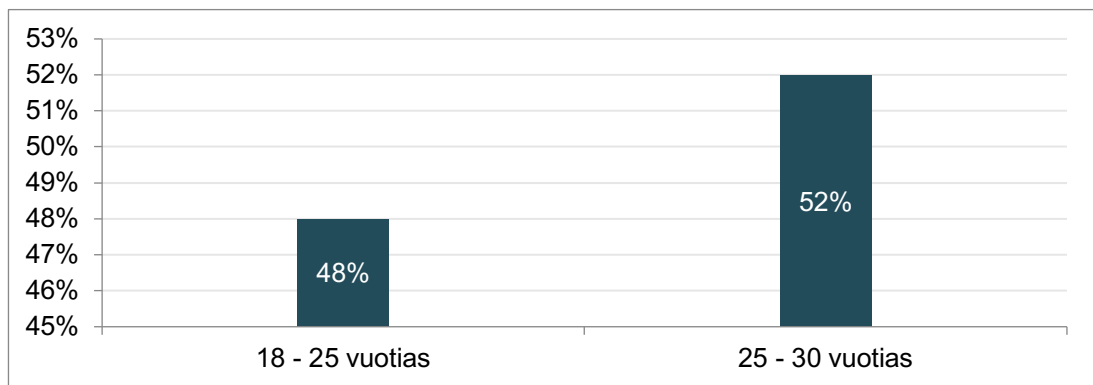
6.1 Taustatiedot

Kysymyksillä 1-4 käsiteltiin Haaga-Helian ammattikorkeakoulun vastaajien taustatiedot asuntosäästämisen kannalta. Kysymyksillä haluttiin kartoittaa vastaajien taustatiedot kuten milloin he ovat alkaneet säästämään omistusasuntoa varten ja mistä kanavista he ovat saaneet eniten tietoa asuntosäästämisestä.

Ensimmäisessä ja toisessa kysymyksessä haluttiin tietää vastaajien sukupuoli ja ikä. Kuviosta 10 voidaan nähdä, että tutkimustulosten vastaajista 47% on naisia ja 53% on miehiä. Kuviosta 11 voidaan nähdä, että 48% vastaajista ovat 18-25 vuotiaita ja 52% vastaajista ovat 25-30 vuotiaita. Saatujen vastauksien perusteella, voidaan todeta, että vastaajien sukupuolijakauma oli melko tasaista. Kyselyn vastaajista myös ikä jakauma oli melko tasainen. Kysymällä vastaajien ikää pyrittiin välttymään vääristyneiltä vastaustuloksilta, sillä tutkimus kohdennettiin 18 – 30 vuotiaille opiskelijoille.

Kuvio 10. Sukupuoli? (n= 66)

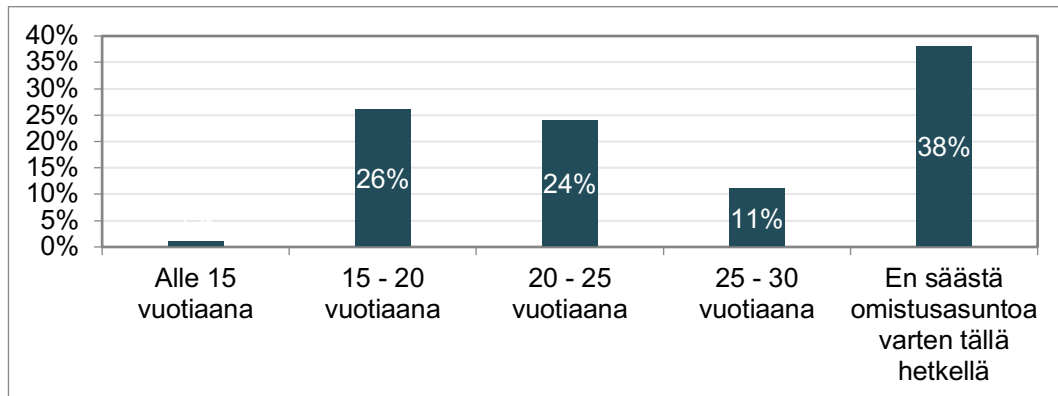
Kuvio 11. Ikä? (n=66)

Kolmannessa kysymyksessä haluttiin selvittää, minkä ikäisenä he ovat aloittaneet asuntosäästämisen. Vastausvaihtoehdoiksi annettiin seuraavat viisi vaihtoehtoa:

- alle 15-vuotiaana
- 15-20 vuotiaana
- 20-25 vuotiaana
- 25-30 vuotiaana
- en säästä omistusasuntoa varten tällä hetkellä.

Kuvioista 12 voidaan nähdä, että vastaukset eivät jakautuneet tasan vaan vastaajien vastauksissa oli eroja. 1 % vastaajista on aloittanut asuntosäästämisen alle 15-vuotiaana, 26 % vastaajista on aloittanut asuntosäästämisen 15-20 vuotiaana, 24% vastaajista on aloit-

tanut asuntosäästämisen 20-25 vuotiaana ja 11% vastaajista on aloittanut asuntosäästämisen 25-30 vuotiaana. 38 % vastaajista vastasi, että ei säästä omistusasuntoa varten tällä hetkellä.

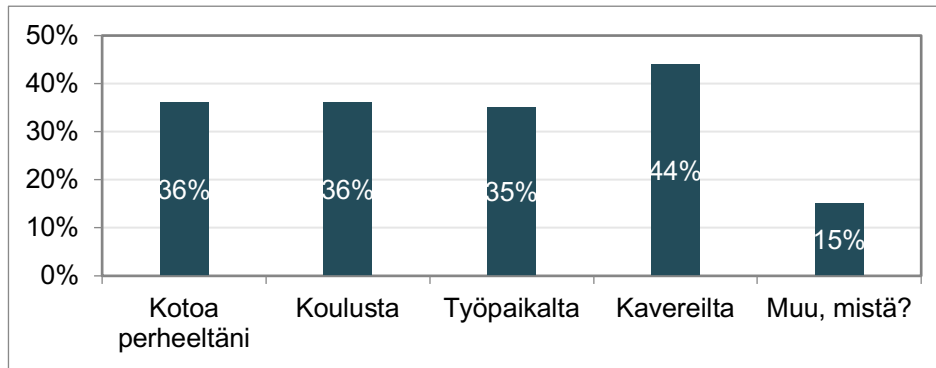

Kuvio 12. Milloin olet aloittanut asuntosäästämisen? (n=66)

Neljännessä kysymyksessä haluttiin selvittää, mistä kanavista opiskelijat ovat saaneet eniten tietoa asuntosäästämistä varten. Tässä kysymyksessä oli 5 vastausvaihtoehtoa:

- kotoa perheeltäni
- koulusta
- työpaikalta
- kavereilta
- muu, mistä?

Tässä kysymyksessä vastaajat saivat valita useammankin vaihtoehdon. Kuviosta 13 voidaan todeta, että 36% vastaajista on saanut eniten tietoa kotoa perheeltään, 36% koulusta, 34% työpaikalta, 44% kavereilta. 15% vastaajista vastasi muualta ja eniten tietoa oli saatu internetistä, kuten Facebookista ja blogeista.

Kuvio 13. Mistä olet saanut eniten tietoa asuntosäästämisestä? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon. (n=66)

6.2 Säästötottumukset asuntosäästämistä kohtaan

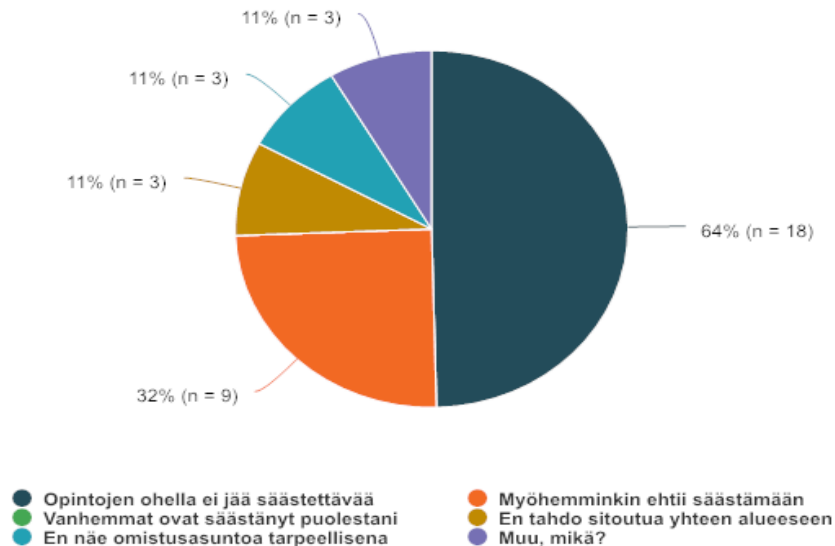
Kysymykset 5 – 12 keskittyivät vastaajien asenteisiin ja asuntosäästötottumuksiin. Näillä kysymyksillä haluttiin kartoittaa kuinka tärkeäksi ja ajankohtaiseksi opiskelijat näkevät asuntosäästämisen, kuinka usein he säästävät ensiasuntoa varten, missä muodossa he säästävät ensiasuntoa varten ja millainen tietoisuus opiskelijoilla on esitetyistä säästämismuodoista. Säästötottumukset asuntosäästämistä kohtaan liittyvissä kysymyksissä halutaan myös kartoittaa mitkä ovat nuorten haasteet, ja minkä takia he eivät säästä ensiasuntoa varten.

Kysymyksellä viisi haluttiin saada selville, mitkä ovat nuorten keskuudessa keskeisimmät syyt ja haasteet, mikäli vastaajat eivät säästä ensiasuntoa varten tällä hetkellä. Vastausvaihtoehtoja oli kuusi:

- opintojen ohella ei jää säästettävää
- vanhemmat ovat säästänyt puolestani
- en näe omistusasuntoa tarpeellisena
- myöhemminkin ehtii säästämään
- en tahdo sitoutua yhteen alueeseen
- muu, mikä?

Vastauksien perusteella voidaan todeta, että yleisin haaste on se, että opintojen ohella ei jää säästettävää, sillä 64% vastaajista on tätä mieltä. 32% vastaajista kokevat, että myöhemminkin ehtii säästämään, minkä perusteella voidaan arvioida, että nuoret pitävät nykyhetkeä tärkeämpänä kuin tulevaisuutta. Vastaajista 11% eivät tahdo sitoutua yhteen alueeseen ja 11% vastaajista ei näe omistusasuntoa tarpeellisena, minkä perusteella voi-

daan myös todeta, että pitävät nämä syyt ja haasteet relevanttina olla säästämättä ensiasuntoa varten. Vastausvaihtoehtona oli myös avoin kysymys, muu mikä. 11% vastaajista vastasi, että syynä ja haasteena on ollut se, että eivät ole saaneet asuntosäästämistä aikaiseksi, mutta on aikomusta aloittaa. Tulokset ovat nähtävissä alla olevasta kuviosta 14.

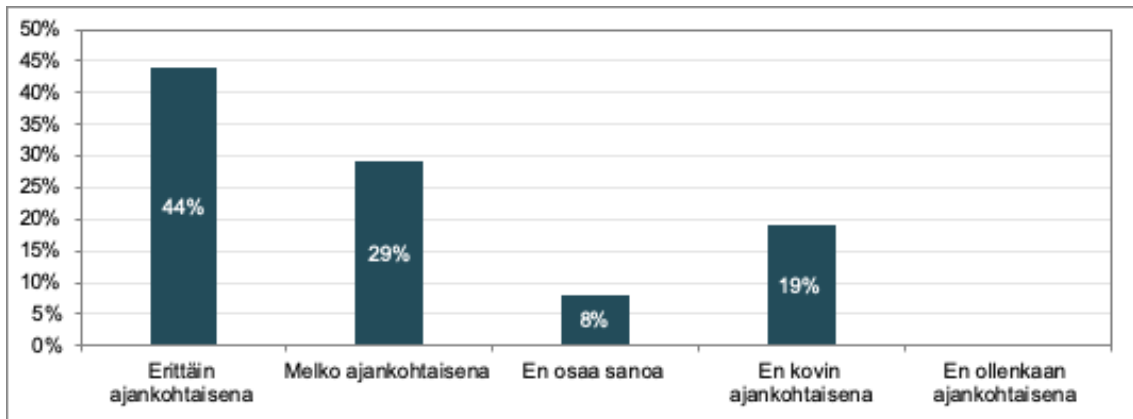

Kuvio 14. Jos ette säästä tällä hetkellä ensiasuntoa varten, miksi? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon. (n=36)

Kysymyksellä kuusi haluttiin selvittää, kuinka ajankohtaisena vastaajat näkevät tällä hetkellä asuntosäästämisen. Vastausvaihtoehtoja oli viisi:

- Erittäin ajankohtaisena
- Melko ajankohtaisena
- En osaa sanoa
- Ei kovin ajankohtaisena
- En ollenkaan ajankohtaisena.

Vastauksien perusteella voidaan todeta, että vastaajat kokevat asuntosäästämisen todella ajankohtaisena, sillä 44% vastaajista vastasi erittäin ajankohtaisena. 29% vastaajista kokee asuntosäästämisen melko ajankohtaisena. 8% vastaajista ei osaa sanoa ja 19% vastaajista ei kovin ajankohtaisena. 0% vastaajista, eli kukaan ei kuitenkaan kokenut ei ollenkaan ajankohtaisena. Vastauksien jakauma on nähtävissä alla olevasta kuviosta 15.

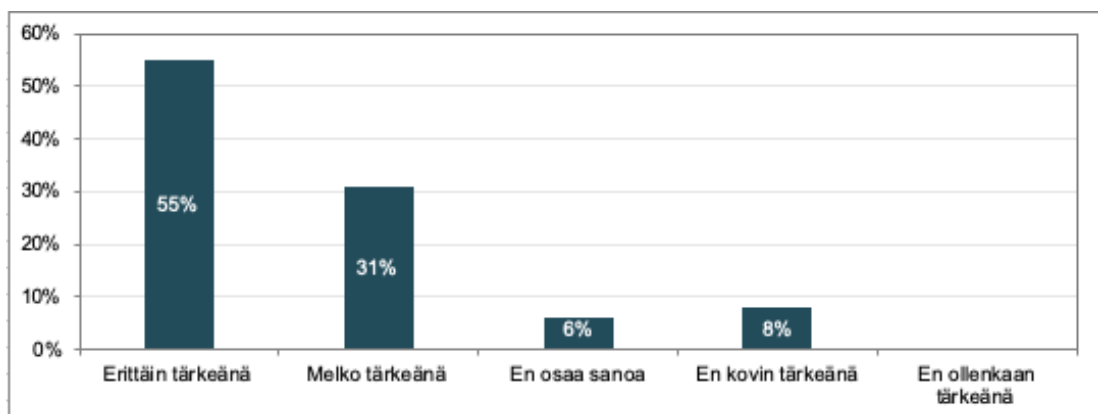

Kuvio 15. Kuinka ajankohtaisena näet asuntosäästämisen tällä hetkellä? (n= 66)

Kysymyksessä seitsemän kysyttiin vastaajilta kuinka tärkeänä he kokevat asuntosäästämisen tällä hetkellä. Kysymyksellä haluttiin kartoittaa kokevatko vastaajat asuntosäästämisen tärkeäksi. Vastausvaihtoehtoja oli myös tässä kysymyksessä viisi:

- Erittäin tärkeänä
- Melko tärkeänä
- En osaa sanoa
- Ei kovin tärkeänä
- En ollenkaan tärkeänä.

Vastauksien perusteella voidaan todeta, että vastaajat kokevat asuntosäästämisen tärkeänä, sillä reilu 80% vastaajista pitävät asuntosäästämisen joko erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä. 6 % vastaajista on vastannut en osaa sanoa ja 8% vastaajista ei kovin tärkeänä. Ei yksikään vastaajista koe asuntosäästämisen ei ollenkaan tärkeänä. Tulokset ovat nähtävissä alla olevasta kuviosta 16.

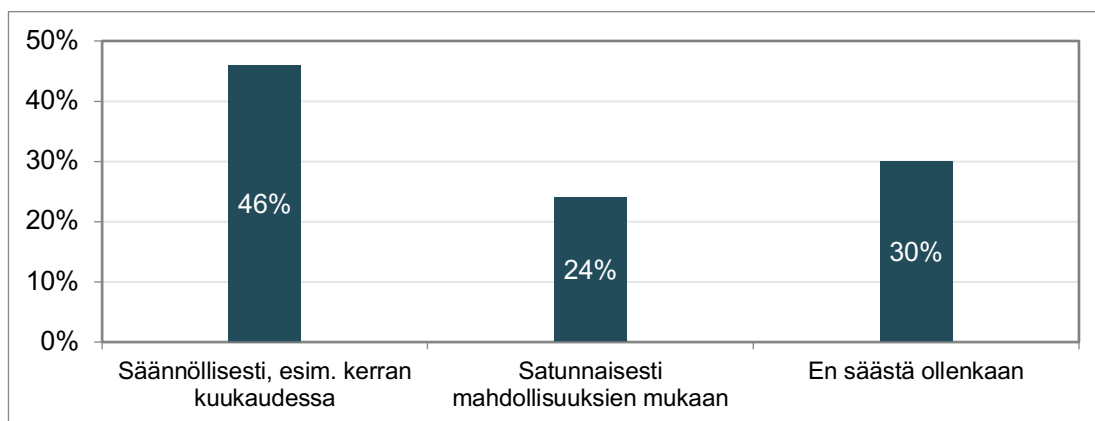

Kuvio 16. Kuinka tärkeänä koette asuntosäästämisen? (n=66)

Kahdeksannessa kysymyksessä kysyttiin kuinka usein opiskelijat säästävät ensiasuntoa varten. Vastausvaihtoehtoja oli kolme:

- Säännöllisesti esim. kerran kuukaudessa
- Satunnaisesti mahdollisuuksien mukaan
- En säästä ollenkaan.

Kuvion 17 perusteella voidaan todeta, että yli 70% vastaajista säästää joko säännöllisesti tai satunnaisesti. 46% vastaajista säästää säännöllisesti esim. kerran kuukaudessa ja 24% satunnaisesti mahdollisuuksien mukaan. 30% vastaajista ei säästä ollenkaan.

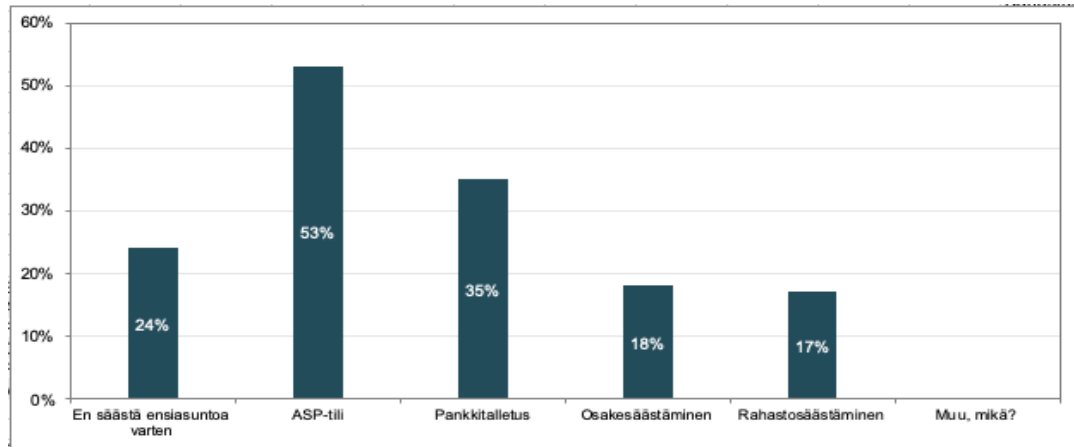
Kuvio 17. Kuinka usein säästät ensiasuntoa varten? (n=66)

Kysymyksellä yhdeksän haluttiin selvittää missä muodossa vastaajat säästävät ensiasuntoa varten. Vastausvaihtoehtoja oli kuusi:

- En säästä ensiasuntoa varten
- ASP-tili
- Pankkitalletukset
- Osakesäästäminen
- Rahastosäästäminen
- Muu, mikä?

Tässä kysymyksessä vastaajat saivat valita useammankin vaihtoehdon. Vastauksien perusteella voidaan todeta, että ASP-tilin säästämismuoto on suosituin vastaajien keskuudessa. 53% vastaajista vastasi, että laittavat varoja säästöön ensiasuntoa varten ASP-tilille ja 35 % vastaajista tallentavat rahaa pankkitilille ensiasuntoa varten. Vastaajista 18%

säästävät ensiasuntoa varten osakesäästämällä ja 17% rahastosäästämällä. 24% vastaajista vastasi, ettei ollenkaan säästä ensiasuntoa varten tällä hetkellä. Vastausvaihtoehtona oli myös muu, mikä vaihtoehto, mutta vastausprosentti oli 0. Tulokset ovat nähtävissä alla olevasta kuvioista 18.

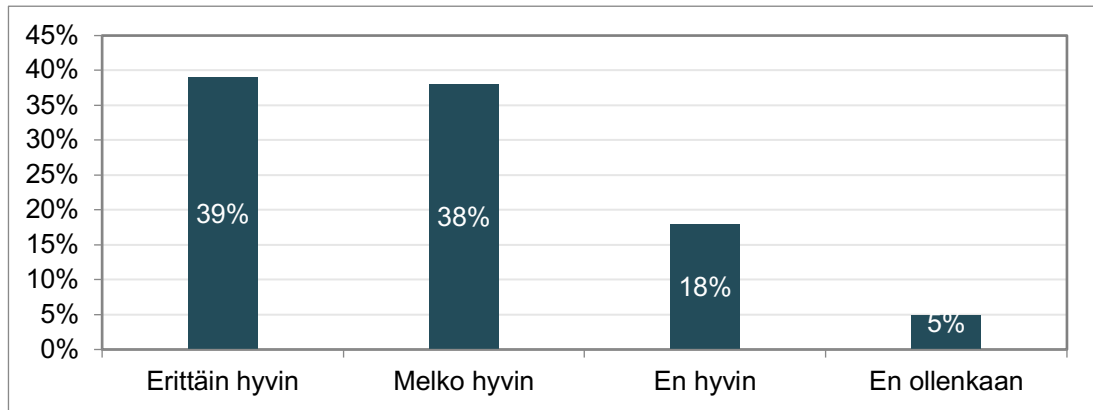

Kuvio 18. Missä muodossa säästätte ensiasuntoa varten? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon. (n=66)

Kysymyksellä 10 haluttiin selvittää kuinka hyvin vastaajat tuntevat kysymyksessä yhdeksän esitetyt säästämisen muodot. Tällä kysymyksessä haluttiin saada selville, kokevatko vastaajat, että heillä on riittävän hyvä tietämys säästämisen vaihtoehdoista. Vastausvaihtoehtoja annettiin neljä:

- Erittäin hyvin
- Melko hyvin
- En hyvin
- En ollenkaan.

Vastauksien perusteella voidaan todeta, että vastaajat tuntevat säästämisen muodot hyvin, sillä 39% ja 38% vastaajista vastasi, että tuntee säästämisen muodot erittäin hyvin ja melko hyvin. 18% vastaajista kuitenkin vastasi, että ei tunne hyvin ja 5% vastaajista vastasi ei ollenkaan hyvin. Vastaukset on esitetty kuviossa 19.

Kuvio 19. Kuinka hyvin tunnette kysymyksessä yhdeksän esitetyt säästämisen muodot? (n=66)

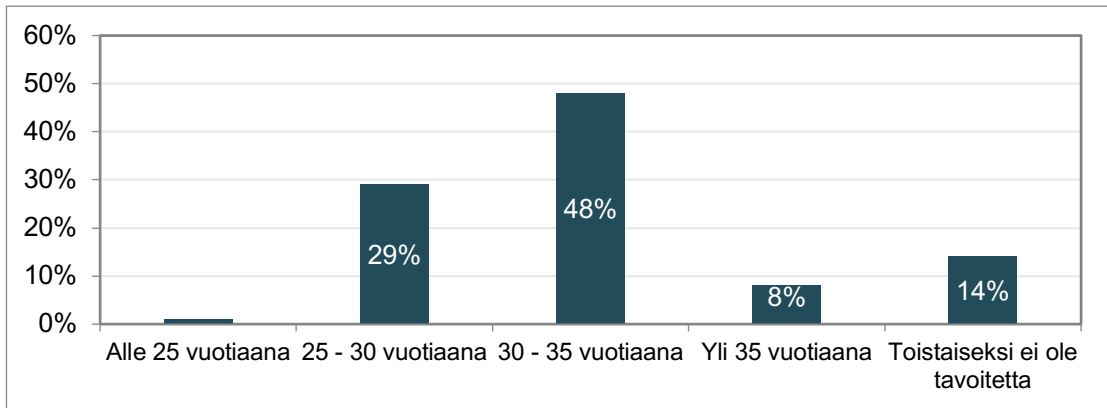
6.3 Tulevaisuuden näkymät ja odotukset

Kysymykset 11-15 keskittyivät vastaajien tulevaisuuden näkymiin ja odotuksiin. Kysymyksillä haluttiin saada selville ja kartoittaa vastaajien suunnitelmat ja odotukset ensiasunnon osalta. Kysymyksillä myös haettiin minkä tyyppisiä haasteita vastaajat kokevat säästämistä kohtaan ja millaiset motiivit vastaajilla on säästävät ensiasuntoa varten. Tämän osan kysymyksissä (pois lukien kysymys 11) vastaajille annettiin mahdollisuus vastata useampaan kuin yhteen vaihtoehtoon.

Kysymyksellä 11 haluttiin selvittää, minkä ikäisenä Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat tavoittelevat ensiasunnon ostamista. Vastausvaihtoehtoja annettiin viisi:

- Alle 25-vuotiaana
- 25-30 vuotiaana
- 30-35 vuotiaana
- Yli 35-vuotiaana
- Toistaiseksi ei ole tavoitetta.

Kuvion 20 perusteella voidaan todeta, että suurin osa (48%) vastaajista tavoittelee ensiasunnon ostoa 30-35 vuotiaana. 29% vastaajista tavoittelee ensiasunnon ostamista 25-30 vuotiaana. Yli 35-vuotiaana ensiasunnon ostamista tavoittelee vain 8% ja alle 25-vuotiaana 1%. 14% vastaajista vastasi, ettei toistaiseksi tavoittele ensiasunnon hankintaa. Vastaukset osoittavat, että ensiasunnon ostajien keski-ikä on nousussa, mikä on myös linjassa teoriaosuudessa esitetyn kirjallisuuden kanssa.

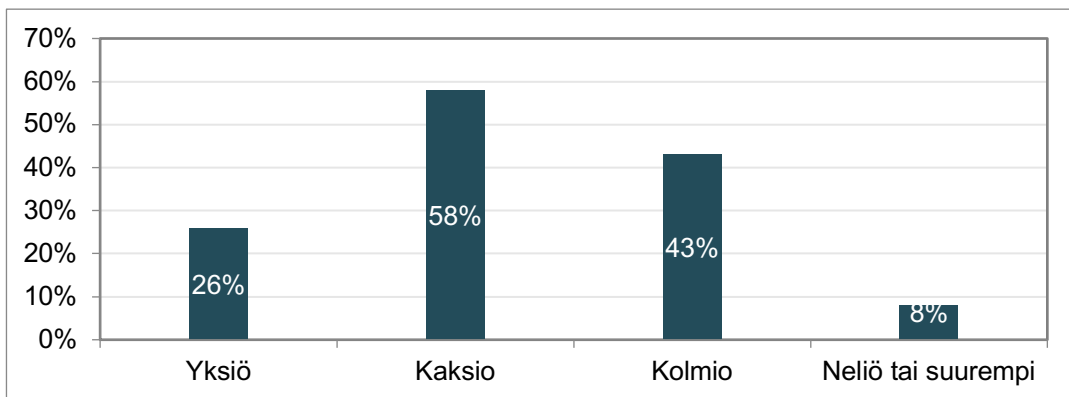

Kuvio 20. Minkä ikäisenä tavoittelette ensiasunnon ostamista? (n=66)

Kysymyksessä 12 haluttiin saada selville minkä kokoluokan ensiasuntoa nuoret tavoittelevat. Vastausvaihtoehtoja tässä kysymyksessä oli neljä:

- Yksiö
- Kaksio
- Kolmio
- Neliö tai suurempi.

Vastaajista 26% tavoittelee yksiötä, 58% tavoittelee kaksiota ja 43% tavoittelee kolmiota. Vain 8% vastaajista tavoittelee neliötä tai suurempaa ensiasuntoa. Vastaukset on esitetty Kuviossa 20. Kuvion 21 vastauksien perusteella voidaan todeta, että kaksio ja kolmio ovat asunnon kokoluokan suosituimmat vaihtoehdot, mitä vastaajat tavoittelevat.

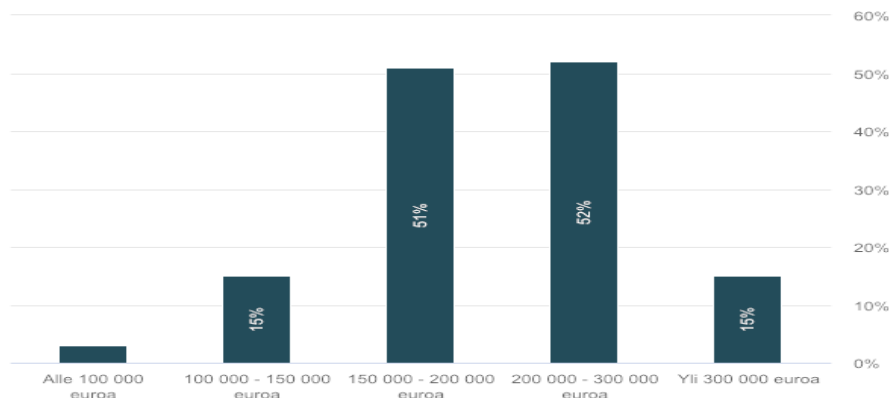

Kuvio 21. Minkä kokoluokan ensiasuntoa tavoittelette? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon. (n=66)

Kysymyksessä 13 kysyttiin minkä hintaluokan ensiasuntoa vastaajat tavoittelevat. Kysymyksellä haluttiin kartoittaa, millaiset tavoitteet nuorilla on hintaluokan suhteen. Vastausvaihtoehtoja annettiin viisi:

- Alle 100 000 euroa
- 100 000 – 150 000 euroa
- 150 000 – 200 000 euroa
- 200 000 – 300 000 euroa
- Yli 300 000 euroa.

Vastauksien perusteella voidaan nähdä, että suurin osa vastaajista tavoittelee joko 150 000 – 200 000 (51% vastaajista) tai 200 000 – 300 000 (52% vastaajista) euron hintaluokan ensiasuntoa. Alle 3% vastaajista tavoittelee alle 100 000 euron ensiasuntoa ja 15% vastaajista tavoittelee 100 000 – 150 000 euron ensiasuntoa. Noin 15% vastaajista puolestaan tavoittelee yli 300 000 euron asuntoa. Vastaukset on esitetty kuviossa 22.

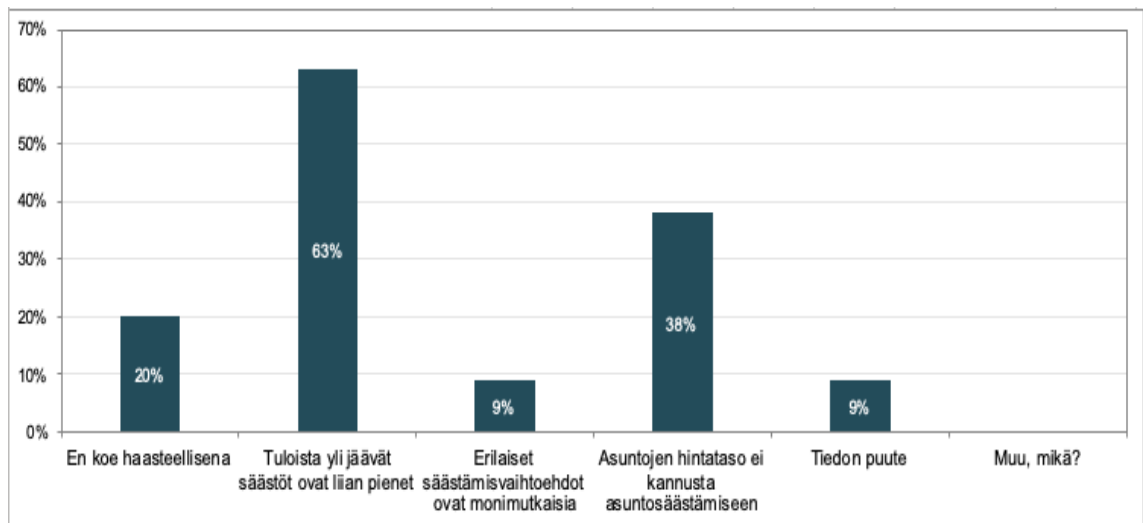
Kuvio 22. Minkä hintaluokan ensiasuntoa tavoittelette? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon. (n=66)

Kysymyksessä 14 kysyttiin mitkä asiat opiskelijat kokevat suurimmiksi haasteiksi asun-
tosäästämisen kannalta. Tällä kysymyksellä pyrittiin löytämään haasteita nuorten asun-
tosäästämiseksi. Vastausvaihtoehtoja annettiin kuusi:

- En koe haasteellisenä
- Tuloista yli jäävät säästöt olivat liian pienet
- Erilaiset säästämisvaihtoehdot ovat monimutkaisia
- Asuntojen hintataso ei kannusta asun-
tosäästämiseen

- Tiedon puute
- Muu, mikä?

Vastaajista 20% ei koe asuntosäästämistä ollenkaan haasteellisena, joka voi johtua sen takia, että he priorisoivat asuntosäästämisen muiden menojen perusteella ykköseksi. Jopa 63% vastaajista pitävät haasteellisena sitä, että tuloista yli jäävät säästöt ovat liian pienet. Vastaajista 9% kokevat, että erilaiset säästämismuutokset ovat monimutkaisia ja kokevat tämän asian olevan haasteena asuntosäästämistä kohtaan. Reilu 38% vastaajista on sitä mieltä, että asuntojen hintataso ei kannusta asuntosäästämiseen, eli asuntojen hintojen nousu vaikuttaa asuntosäästämiseen. Vastaajista 5% kokevat haasteellisena tiedon puutteen takia. Tulokset ovat nähtävissä alla olevasta kuviossa 23. Niiden perusteella voidaan todeta, että keskeisimmät haasteet nuorten keskuudessa ovat liian pienet tulot ja asuntojen hintataso.

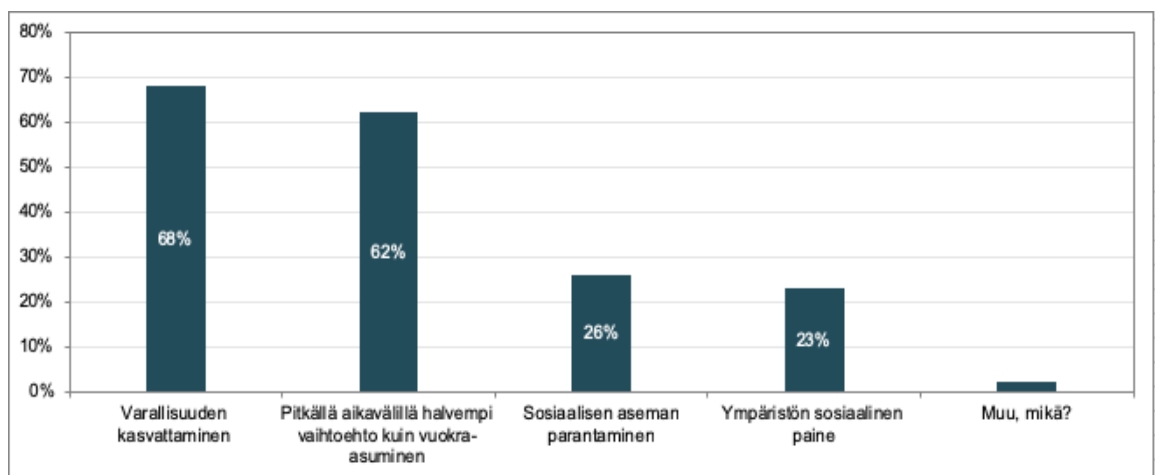
Kuvio 23. Mitkä koette suurimmiksi haasteiksi asuntosäästämisen kannalta? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon. (n=66)

Kysymyksellä 15 haluttiin saada selville, minkä takia nuoret tavoittelevat oman asunnon ostamista. Tässä kysymyksessä haluttiin kartoittaa, minkälaisia motiiveja nuorilla on omistusasunnon omistamisessa ja mitä he tavoittelevat omistusasunnolla. Vastausvaihtoehtoja oli tässä kysymyksessä 5:

- Varallisuuden kasvattaminen
- Pitkällä aikavälillä halvempi vaihtoehto kuin vuokra-asuminen
- Sosiaalisen aseman parantaminen

- Ympäristön sosiaalinen paine
- Muu, mikä?

Vastaajista 68% tavoittelee oman asunnon ostamista sen takia, että haluavat kasvattaa varallisuutta omistamalla omistusasuntoa. 62% vastaajista vastasi, että pitkällä aikavälillä halvempi vaihtoehto kuin vuokra-asuminen ja sen takia he tavoittelevat oman asunnon ostamista. Peräti 26% tavoittelee oman asunnon ostamista oman sosiaalisen aseman parantamisen takia. Ympäristön sosiaalisen paineen takia 23% vastaajista pitävät tämän syyn, minkä takia he haluavat omistaa omistusasuntoa. Vastauksien perusteella voidaan todeta, että keskeisimmät syyt ja motiivit omistusasunnon ostamiseen ovat pitkälti joko varallisuuden kasvattamisen takia tai pitkällä aikavälillä halvempi vaihtoehto kuin vuokra-asuminen. Tämän kysymyksen tulokset ovat nähtävissä alla olevasta kuviosta 24.

Kuvio 24. Miksi tavoittelette oman asunnon ostamista? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

7 Pohdinta

Tässä pääluvussa pohditaan kvantitatiivisen kyselytutkimuksen avulla saatuja tuloksia verraten niitä tämän opinnäytetyön tietoperustaan. Luvussa myös vastataan opinnäytetyön tutkimusongelmiin ja esitetään kehittämissuhteita tulevaisuutta varten. Luvun lopussa myös arvioidaan opinnäytetyön luotettavuuden arviointia ja opinnäytetyöprosessia kokonaisuudessaan sekä minun omaa oppimistani tämän projektin aikana.

7.1 Johtopäätökset

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli analysoida Haaga-Helian ammattikorkeakouluopiskelijoiden suhtautumista asuntosäästämiseen. Työssä tutkittiin opiskelijoiden säästämiskäyttäytymistä ja haasteita. Työ suoritettiin kvantitatiivisena otantatutkimuksena tekemällä verkkokysely. Tutkimus tuottaa erilaisille sidosryhmille, kuten esimerkiksi raha- ja pankkilaitoksille tietoa, joilla he pystyisivät paremmin kohdentamaan sisältöä asuntosäästämismahdollisuuksista korkeakouluopiskelijoille.

Kaiken kaikkiaan tämän opinnäytetyön tutkimukseen osallistui 66 Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijaa. Perusjoukkona tässä kvantitatiivisessa otantatutkimuksessa olivat 18- 30 vuotiaat Haaga-Helian ammattikorkeakoulu opiskelijat, jotka eivät omista ensiasuntoa. 48% kyselyyn vastanneista olivat 18-25 vuotiaita ja 52% 26-30 vuotiaita. Tämä viittaa siihen, että kyselyn vastanneista oli sekä ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita ja myös myöhempien vuosikurssien opiskelijoita. Kyselytutkimuksen vastanneista 47% olivat miehiä ja 53% naisia.

Tutkimuksen avulla saatiin vastauksia asetettuihin pää- ja alaongelmiin. Tämän opinnäytetyön pääongelmaksi muodostui ”Miten Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat suhtautuvat asuntosäästämiseen”. Tutkimusongelma on jaettu 3 alaongelmaan, jotka ovat ” Miten tärkeänä ja ajankohtaisena opiskelijat näkevät asuntosäästämisen”, ”Millä tavalla opiskelijat säästävät tällä hetkellä ensiasuntoa varten” ja ”Mitkä ovat opiskelijoiden haasteet asumissäästämisen kannalta”.

Tutkimus tulosten perusteella Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat suhtautuvat asuntosäästämiseen myönteisesti, sillä kyselyn vastanneista peräti 62% säästävät ensi-

asuntoa varten tällä hetkellä. Suurin osa opiskelijoista (noin 70%) säästää joko säännöllisesti tai satunnaisesti. Tutkimustulos tukeekin teoriaviitekehityksessä löytyviä väitteitä siinä, että selkeä säästämismotiivi vaikuttaa suuresti myös säästämiskäyttäytymiseen. Mitä motivoivampi kohde on, sitä todennäköisemmin ryhdytään myös säästämään. Näin olleen, tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijat suhtautuvat asuntosäästämiseen myönteisesti ja pitävät asuntosäästämistä motivoivana sijoituskohteena. Lisäksi opiskelijoiden myönteistä suhtautumista tukee myös se, että noin 86% vastanneista pitävät asuntosäästämistä joko erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä. Lisäksi yli puolet vastaajista kokevat asuntosäästämisen myös ajankohtaisena.

Tutkimus tulosten perusteella yleisin asumissäästämismuoto Haaga-Helian ammattikorkeakoulu opiskelijoiden keskuudessa on ASP-tili, sillä yli puolet vastaajista laittavat säästöjään ensiasuntoa varten ASP-tilille. Lisäksi pankkitalletukset ovat melko suosioissa nuorten opiskelijoiden keskuudessa. Myös teoriaosuudessa todettiin, että ASP-tilin suosio on kasvanut vuosien varrella huomattavasti, joka voidaan arvioida johtuneen sen turvallisuudesta ja matalasta riskistä. Tämän lisäksi vastaukset ovat linjassa teoriaosuuden kanssa myös pankkitalletuksien suosion kannalta. Opiskelijat ovat valinneet vähän riskisimmät asumissäästämiskohteet, vaikka kokevat tuntevansa eri säästämisvaihtoehdot hyvin. Yli 77% opiskelijoista kokevat tuntevansa säästämisvaihtoehdot joko erittäin hyvin tai melko hyvin. Näin olleen voidaan arvioida, että nuoret opiskelijat pitävät turvallisuutta ja riskittömyyttä tärkeänä osana asuntosäästämistä.

Vastanneista yli puolet kokevat, että tuloista yli jäävät säästöt ovat liian pienet ja kokevat tämän syyn suurimpana haasteena asuntosäästämistä kohtaan. Tutkimustulos tukeekin teoriaviitekehityksestä löytyviä väitettä siitä, että nuorten opiskelijoiden menot ovat suuret tuloihin nähden ja siksi säästämiseen ei jää ylimääräistä. Lisäksi nuorten opiskelijoiden keskuudessa koetaan, että asuntojen hintataso ei kannusta asuntosäästämiseen. Näin kokee peräti 38% vastanneista. Kuten teoriaosuudessa todettiin, pääkaupunkiseudun asuntojen hinnat ovat kaksikertaistuneet kymmenen vuoden aikana ja opiskelijoiden tulot eivät ole seuranneet perässä. Etenkin yksiöt ja kaksiot, jotka ovat vastaajien keskuudessa tavoiteltavimmat asuntokoot, ovat kallistuneet suuresti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Siksi on ymmärrettävää, että vastaajat kokevatkin hintatason yhdeksi suurimmista haasteista asuntosäästämisen kannalta.

7.2 Kehittämis- ja jatkotutkimusehdotukset

Tämän opinnäytetyön tutkimuksesta saadaan laaja yleiskuva Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suhtautumisesta asuntosäästämiseen. Tutkimus keskittyi ainoastaan Haaga-Helian ammattikorkeakoulu opiskelijoihin ja tätä tutkimusta voisi jatkossa kehittää edelleen ja myös laajentaa koskemaan suurempaa kohderyhmää. Kohderyhmän laajennus voisi toteuttaa sisältämällä myös muita opiskelijoita riippumatta suoritettavasta korkeakoulusta. Tutkimuksen kehitystä voisi toteuttaa esim. tutkimalla syvemmin onkologis- ja miesopiskelijoiden välillä eroavaisuuksia asuntosäästämisikäyttäytymisessä. Jatkossa olisi hyvä myös kasvattaa tutkimuskohdeotantaa suuremmaksi. Korona epidemian vuoksi tämän työn kysely teetettiin verkkokyselynä, mutta suureen osaan opiskelijoista ei saatu yhteyttä. Saadakseen suuremman määrän vastaajia kyselylomakkeeseen jatkoa varten voitaisiin jakaa kyselylomake myös paperisena, sillä todennäköisemmin vastaajien määrä olisi ollut huomattavasti korkeampi.

7.3 Luotettavuuden arviointi

Tutkimuksen kokonaisvaltainen luotettavuuden arviointi on merkittävä osa tutkimuksen toteutusta. Tutkimuksen kokonaisluotettavuus muodostuu tutkimuksen pätevyydestä ja luotettavuudesta, sillä tutkimuksen tarkoituksena on luoda ja tuottaa mahdollisimman luotettavaa tietoa. Tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan reliabiliteetilla, validiteetilla ja objektivisuudella. (Heikkilä 2008, 16-17.)

Tutkimuksen reliabiliteetilla eli luotettavuudella mitataan käytetyn tutkimusmenetelmän kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia eli mitataan tutkimusmenetelmän ja käytetyn mittarin kykyä saavuttaa tarkoitettuja ja haluttuja tuloksia. Reliabiliteetilla pyritään arviomaan mittauksen toistettavuutta, mikäli tutkimus toteutettaisiin toisen kerran ja sen perusteella mitattaisiin saamat tutkimuksen tulokset uudestaan. Reliabiliteetin arviointiin vaikuttavat myös otoksen koko ja laatu ja tulosten kattavuus. (Vilka 2007, 149–150.) Tämän opinnäytetyön reliabiliteetin voidaan todeta olevan hyvä, koska kyselytutkimuksen vastaajien määrä on tarpeeksi suuri. Vastaajien määrän suuruudella toistettavuus on hyvin todennäköinen. Kyselylomakkeen luotettavuutta ja ymmärrystä testattiin ja varmistettiin ennen sen julkaisua, jonka avulla pyrittiin välttymään mahdollisimman paljon väärinymmärryksiltä. Tutkimuksen luotettavuutta pyrittiin parantamaan myös kysymysten muotoilun perus-

teella kuten esimerkiksi ikää kysyttäessä. Kyselylomakkeeseen vastaajien iät saatiin vastauksina, jonka perusteella saatiin tutkimustuloksiin käsiteltäväksi vain kohderyhmään ikänsä puolesta sopivien henkilöiden vastaukset. Kyselylomakkeen saadut tulokset käytiin huolellisesti läpi, mikä myös paransi tutkimuksen luotettavuutta.

Tutkimuksen validiteetilla eli pätevyydellä tarkoitetaan sitä, että valitun tutkimusmenetelmän kyvyn avulla pystytään mitata sitä, mitä sillä on tarkoitus mitata. Validiteetin avulla pyritään tarkastamaan tutkimuksen ja teoreettisen viitekehityksen yhteyttä ja arvioimaan sitä, että onko teoria- ja tutkimusosuus toteutettu tukemaan toisiaan. (Vilka 2007, 150.) Tämän opinnäytetyön validiteetti on onnistunut hyvin, sillä teoriaosuuteen tutustuttiin hyvin huolellisesti ennen kyselytutkimuksen tekemistä. Kyselylomakkeen kysymykset muotoiltiin ja laadittiin selkeästi ja ne olivat kaikkien ymmärrettävissä. Kysymykset eivät olleet johdattelevia. Myös vastausvaihtoehdot olivat yksinkertaiset. Tutkimuksen kokonaisvaltainen validiteetti voidaan pitää hyvänä, sillä tutkimustulokset antoivat asetettuihin tutkimusongelmiin vastaukset.

Objektivisuudella tarkoitetaan sitä, että tutkimuksen tulokset eivät saa olla millään tavalla riippuvaisia tutkimuksen tekijästä. Jos tutkijan tekijä vaihdettaisiin, tutkimus tulosten tulisi olla samat. (Heikkilä 2008, 31). Tämän opinnäytetyön tutkimuksen objektiivisuus voidaan pitää erittäin hyvänä, sillä tutkijan omat mielipiteet ja asenteet eivät ole vaikuttaneet tutkimustuloksiin ja tuloksia ei ole tahallisesti vääristelty.

7.4 Opinnäytetyöprosessin ja oman oppimisen arviointi

Opinnäytetyöprosessini alkoi helmikuussa vuonna 2020. Minulla oli mielessä muutamakin eri aihe opinnäytetyölleni. Olin Nordealla töissä, kun päädyin valitsemaan opinnäytetyön aiheeksi asuntosäästämisen. Nordealla ollessaan huomasin, että monet nuoret asiakkaat olivat kiinnostuneita asuntosäästämisestä ja olivat myös halukkaita aloittamaan säästämäänsä ensiasuntoa varten. Tämä herätti minussa mielenkiintoa, jolloin päädyin tarkastelemaan millainen on Haaga-Helian ammattikorkeakoulun suhtautuminen asuntosäästämiseen. Säästämisestä ja sijoittamisesta olin ollut jo kiinnostunut aikaisemmin ja erityisesti rahoituksen opintojen myötä kiinnostukseni ja halukkuuteni kehittää osaamistani vahvistui entisestään. Myös ollessani Nordealla töissä sain paljon kokemusta säästämisestä.

Opinnäytetyön työstämisen aikataluttaminen on minulle haastavaa, sillä toukokuussa minulla alkoi työt täyspäiväisesti. Työssä käymisellä oli melko suuri vaikutus opinnäytetyön kirjoittamiseen, koska työt veivät paljon aikaa ja energiaa. Pidin kuitenkin huolen siitä, että opinnäytetyö on saatava valmiiksi ja pyrin kirjoittamaan aina mahdollisuuksien mukaan. Aikataulun mukaisesti minun olisi pitänyt valmistua viimeistään joulukuuhun mennessä, mutta prosessini venyi. Joulukuun lopussa ennen työn jatkamista tein itselleni uuden aikataulun, jonka perusteella sain opinnäytetyötä valmiiksi suunnitellusti. Sain teoriaosuuden valmiiksi loka-marraskuussa, jonka jälkeen laadin kyselylomakkeen ja tein tutkimusaineiston keräämisen.

Minulle haastavin ja vaativammaksi osaksi työssä osoittautui teoriaosuus. Minulla oli vaikeuksia löytää aiheeseen liittyen verkko-kirjallisuuslähteitä, siten että lähteet ovat luotettavia. Myös koin haasteena löytää sopivimmat lähteet mitkä olisivat työn kannalta ne oleellisimmat, sillä laaja lähdevalikoima tuotti minulle hieman haasteita. Tietoa aiheesta löytyi todella paljon, joten oli hieman haastavaa pitää teoriaosuutta tiiviinä, jotta aihe ei lähde paisumaan liikaa. Kehityin prosessin aikana tuottamaan sisältöä ja koin teoriaosuuden todella opettavaisena kokemuksena. Kyselylomakkeen laatiminen sekä sen kysymysten ja vastauksien muotoilu oli hieman haastavaa, sillä pidin todella tärkeänä, että kysymykset ovat tarpeeksi ymmärrettäviä.

Kaiken kaikkiaan haastavuudesta ja pienestä stressistä huolimatta tämän tutkimuksen tekeminen oli varsin opettavainen kokemus. Opinnäytetyöprosessin kokonaisuus oli hyvin mielenkiintoinen, sillä tämä on minun ensimmäinen tekemäni opinnäytetyö. Valitsemani aihe oli itselleni mieleinen, joten työn tekeminen sujui hyvin ja mielenkiintoisuus pysyi hyvin yllä. Opin itsestäni paljon tämän työn aikana ja huomattavin asia on se, että aikataulussa pysyminen on todella tärkeää. Myös tärkeiden asioiden priorisoiminen. Oli todella mielenkiintoista tutustua ja syventyä Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suhtautumista asuntosäästämiseen ja onnistuin tuottamaan arvokasta sisältöä esimerkiksi pankki- ja rahalaitoksille nuorten opiskelijoiden suhtautumisesta asuntosäästämiseen, ja sitä kautta he pystyisivät kohdentaa tietoa juuri heille. Olen myös todella tyytyväinen opinnäytetyön lopputulokseen ja koen antaneeni kaikkeni.

Lähteet

- Asuminen Helsingissä. 2020. Asumisen ja rakentamisen tilastotietoa Helsingissä, asuntokuntien määrä ja tyyppi. Luettavissa: <https://asuminenhelsingissa.fi/fi/content/asuntokuntien-määrä-ja-tyyppi>. Luettu: 02.01.2021.
- Dixon, M. 2006. Rethinking Financial Capability. Lessons from economic psychology and behavioural finance. The Institute for Public Policy Research. Report for Norwich Union.
- Finanssiala. 2019. ASP-tilit kasvussa jo kymmenen vuotta. Luettavissa: <https://www.finanssiala.fi/uutiset/asp-saastamisen-suosio-kasvaa-kasvamistaan/>. Luettu: 26.12.2020
- Finanssiala. 2019. FA pitää uusien asuntojen tarjonnan lisäämistä tärkeänä. Luettavissa: https://www.finanssiala.fi/wp-content/uploads/2019/10/FA_lausunto_24102019_AyJ_Valtion_talousarvio_2020_Yhdyskunnat_rakentaminen_ja_asuminen.pdf. Luettu: 20.9.2020
- Finanssivalvonta. 2020. Asuntolainat ja lainakatto. Pankkipalvelut. Luettavissa: <https://www.finanssivalvonta.fi/kuluttajansuoja/kysymyksiä-ja-vastauksia/pankkipalvelut/asuntolainat-ja-lainakatto/>. Luettu: 21.4.2021
- Finlex. 2021. Ajantasainen lainsäädäntö. Asuntosäästöpalkkioasetus. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921636> Luettu: 14.4.2021
- Finlex. 2021. Ajantasainen lainsäädäntö. Asuntosäästöpalkkiotili. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19921634> Luettu: 16.4.2021
- Finlex. Nuorisolaki. Luettavissa: <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>. Luettu: 27.12.2020
- Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. 9. uud.p. Edita Publishing Oy. Helsinki 2014.
- Helsingin Seudun Suunnat. 2021. Asuntojen hintaindeksi, asuntojen hinnat nousussa pääkaupunkiseudulla. Luettavissa: <https://www.helsinginseudunsuunnat.fi/fi/asunto-ja-toimitilamarkkinat/asuntomarkkinat/asuntojen-hintaindeksi>. Luettu 01.01.2021
- Hirsjärvi, S. Remes, P & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud.p. Tammi. Helsinki.
- Häkli, J. Viikko, R. & Vähäkylä, L. 2015. Kaikki kotona? Asumisen uudet tuulet. Gaudeamus 2015.
- Järvinen, S. & Parviainen, A. 2012. Sijoittamalla miljonääriksi. Talentum, Helsinki.
- Kalmi, P. 2013. Taloudellinen lukutaito ja sen kritiikki. Kansantaloudellinen aikakausikirja 2/2013. Luettavissa: <https://www.dropbox.com/s/rqfck9tzcf19aaq/kalmi.pdf>. Luettu: 4.2.2021
- Kasso, M. 2010. Asunto- ja kiinteistöosakkeen kauppa ja omistaminen. Talentum Media. Helsinki 2010.
- Kontkanen, E. 2015. Pankkitoiminnan käsikirja. 4. uudistettu painos. ISBN Hansprint Oy. Vantaa 2015.

- Laakso, S. & Loikkanen, H. 2001. Kaupunkialueen asuntomarkkinat. Ympäristöministeriö. Oy Edita Ab. Helsinki.
- Lehtinen, A. 2012. Nuorten talousosaamisen testin kehittäminen. Kuluttajatutkimuskeskus. Luettavissa: <https://core.ac.uk/download/pdf/33732502.pdf>. Luettu: 23.12.2020
- Lewis, S. & Messy, F. 2012. Financial Education, Savings and Investments. No 22. OECD Publishing
- Marttinen, R. 2019. Asuntojen hintojen ja vuokrien vuosijulkaisu 2019. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, kaupunkitutkimus ja – tilastot. 2019. Luettavissa: https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/20_08_25_Tilastoja_9_Marttinen.pdf. Luettu: 11.12.2020
- Mauldin, T., Henager, R., Bowen, C. & Cheang, M. 2016. Barriers and Facilitators to Saving Behavior in Low- to Moderate-Income households. Journal of Financial Counseling and Planning. Col 27, No 2.
- Mika, V. 2018. Suomen Pörssisäätiö – Sijoittajan korko-opas. Helsinki.
- Nasdaq. 2014. Opi osakkeet. 8 painos. NASDAQOMX 2014.
- Osuuspankki Media. 2018. Ensiasunnon ostajan keski-ikä on noussut viime vuosina, pitäisikö tästä huolestua? Luettavissa: <https://www.op-media.fi/asunnon-osto/ensiasunnon-ostajan-keski-ika-on-noussut-viime-vuosina-pitaisiko-tasta-huolestua/>. Luettu: 28.11.2020.
- Pekkarinen, E. & Myllyniemi, S. Opin polut ja pientareet. Nuoriso Barometri 2017. Painotalo Var-teva Oy. Luettavissa: https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2018/03/Nuorisobarometri_2017_WEB.pdf. Luettu: 20.2.2021.
- Pellervon taloustutkimus. 2020. Alueellinen asuntomarkkinaennuste 2020. Asuntomarkkinat 2020 erikoisteema – Asuntomarkkinoiden Polarisaatio jatkuu 2020-luvulla. Luettavissa: <https://www.ptt.fi/julkaisut-ja-hankkeet/uutiset/asuntomarkkinat-2020-erikoisteema-asuntomarkkinoiden-polarisaatio-jatkuu-2020-luvulla.html>. Luettu: 9.10.2020.
- Pesonen, M. 2014. Säästäjästä sijoittajaksi. Docendo. Jyväskylä 2014.
- Petro, N. 2011. Miksi säästämme liian vähän? Taloustieteiden laitos. Kansantaloustiede. Tampereen yliopisto 2011.
- Pihlajamaa, A. 2016. Kotitalouksien säästämisasteen muutokset. Pro gradu - tutkielma. Taloustiede. Oulu. Luettavissa: <http://jultika.oulu.fi/files/nbnfioulu-201604141472.pdf>. Luettu: 26.1.2021
- Robbins, A. 2014. Money Master the Game. 7 simple steps to financial freedom. Simon & Schuster, paperbacks.
- Roininen, P. 2018. Asuntosii: Elämäsi tärkein sijoitus. Alma Talent Oy. Helsinki 2018.
- Saaranen, P., Kolttola, E. & Pösö, J. 2017. Liike-elämän matematiikka. Edita. Helsinki.
- Saari, J., Koskinen, H., Anttila, H. & Niina, S. 2020. Eurostudent VII – Opiskelijatutkimus. 2019.

- Opetus- ja kulttuuriministeriö. Helsinki 2020. Luettavissa: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162449/OKM_2020_25.pdf?sequence=4&isAllowed=y. Luettu: 2.3.2021
- Schunk, D. 2007. What Determines the Saving Behavior of German Households? An Examination of Saving Motives and Saving Decisions. Mannheim Research Institute for the Economics of Aging.
- Sortter. 2021. Vertaile lainat reilusti Säästöt ja talletustilit. Luettavissa: <https://sortter.fi/saastotilit/>. Luettu: 21.2.2021
- Suomen Pankki. 2020. Suomalaisen kotitalouksien talletukset kasvoivat yli 100 miljardi euroa. Luettavissa: <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/saastaminen-ja-sijoittaminen/tiedotehistoria/2020/suomalaisen-kotitalouksien-talletukset-kasvoivat-yli-100-mrd.-euron/>. Luettu: 20.03.2021
- Taloustaito. 2019. ASP-säästäjä. Luettavissa: <https://www.taloustaito.fi/koti/asp-saastaja-nain-voit-vaikuttaa-tilisi-tuottoon/#0a54a391>. Luettu: 13.12.2020
- Thuneberg, M., Koivukangas, P. & Vesanen, M. 2011. Tykkää taloudesta! Tutkimus nuorista ja taloudesta. Korsholms Tryckeri, 2011.
- Thuren, J. 2019. Kaikki Rahasta: Näin säästin kymppitonnin vuodessa. Gummerus Kustannus Oy. Liettua 2019.
- Tilastokeskus. 2019. Ensiasunnon ostajia vähemmän kuin kymmenen vuotta sitten. Luettavissa: https://www.stat.fi/til/asas/2018/01/asas_2018_01_2019-10-10_tie_002_fi.html. Luettu: 10.9.2020.
- Tilastokeskus. 2019. Omistusasuminen vähenee nuorissa ikäluokissa. Luettavissa: https://www.stat.fi/til/asas/2018/01/asas_2018_01_2019-10-10_tie_002_fi.html. Luettu: 24.10.2020.
- Tilastokeskus. 2020. Asunnot ja asuinolot, asuntokanta 2019. Luettavissa: https://www.stat.fi/til/asas/2019/01/asas_2019_01_2020-10-14_kat_001_fi.html. Luettu: 2.2.2021.
- Tilastokeskus. 2021. Osakeasuntojen hinnat 2021, osakeasuntojen hinnat nousivat pääkaupunki-seudulla. Luettavissa: https://tilastokeskus.fi/til/ashi/2021/02/ashi_2021_02_2021-03-30_tie_001_fi.html. Luettu: 01.04.2021
- Valtionkonttori. 2021a. ASP-säästäminen ja ASP-laina. Luettavissa: <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/rahoitus-ja-lainapalvelut/asp-saastaminen-ja-asp-laina/>. Luettu: 04.11.2020
- [Valtionkonttori. 2021b. Tilastoja rahoitus ja lainapalveluista. Luettavissa: https://www.valtiokonttori.fi/tilastot-ja-raportit/tilastoja-rahoitus-ja-lainapalveluista/](https://www.valtiokonttori.fi/tilastot-ja-raportit/tilastoja-rahoitus-ja-lainapalveluista/). Luettu: 19.01.2021
- Verohallinto. 2017. Ensiasunnon ostaja – tarkista verovapaus. Luettavissa: https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/asuminen/varainsiirtovero/ensiasunnon_ost/. Luettu: 07.12.2020

Verohallinto. 2020b. Ensiasunnon korkovähennys. Luettavissa:
https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/asuntolainan_korkovahennys/ensiasunnon_korkovahenny/. Luettu: 31.12.2020

Verohallinto. 2020a. Ensiasunnon ostaja – tarkista verovapaus. Luettavissa:
https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/asuminen/varainsiirtovero/ensiasunnon_ost/. Luettu: 25.10.2020

Vesanen Pirjo. 1987. ASP-järjestelmän tavoitteet ja niiden toteutuminen. Helsinki: Asuntohallitus – tutkimus – ja suunnitteluosasto.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa: Määrällisen tutkimuksen perusteet. Tammi. Jyväskylä.

Virta, J. 2015. Suomen Pörssisäätiö – Sijoitus rahasto-opas. Helsinki.

Liitteet

Liite 1. Tutkimuskysely ja saatekirje

Moikka!

Olen Haaga-Helian ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelija. Tämä kyselylomake on osa opinnäytetyötäni. Tutkimuksessa tutkin Haaga-Helian ammattikorkeakoulun suhtautumista asuntosäästämiseen. Tutkimus on osoitettu 18- 30 vuotiaalle Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijoille, jotka eivät omista ensiasuntoa. Vastaathan kyselyyn vain, jos kuulut tähän kohderyhmään.

Kyselyyn vastataan anonyymisti ja vastaaminen vie muutaman minuutin. Kyselylomake sisältää 15 kysymystä.

Kiitos jo etukäteen vastauksista ja avusta!

1. Sukupuoli

- Nainen
- Mies

2. Ikä

- 18 - 25 vuotias
- 25 - 30 vuotias

3. Minkä ikäisenä olette aloittaneet asuntosäästämisen?

- Alle 15-vuotiaana
- 15 - 20 vuotiaana
- 20 - 25 vuotiaana
- 25 - 30 vuotiaana
- En säästä omistusasuntoa varten tällä hetkellä

4. Jos ette säästä tällä hetkellä ensiasuntoa varten, miksi? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

- Opintojen ohella ei jää säästettävää
- Myöhemminkin ehtii säästämään
- Vanhemmat ovat säästänyt puolestani
- En tahdo sitoutua yhteen alueeseen
- En näe omistusasuntoa tarpeellisena
- Muu, mikä?

5. Mistä kanavista olette saaneet eniten tietoa asuntosäästämisestä? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

- Kotoa perheeltäni
- Koulusta
- Työpaikalta
- Kavereilta
- Muu, mistä?

6. Kuinka ajankohtaisena näet asuntosäästäminen tällä hetkellä?

- Erittäin ajankohtaisena
- Melko ajankohtaisena
- En osaa sanoa
- En kovin ajankohtaisena
- En ollenkaan ajankohtaisena

7. Kuinka tärkeänä koette asuntosäästämisen?

- Erittäin tärkeänä
- Melko tärkeänä
- En osaa sanoa
- En kovin tärkeänä
- En ollenkaan tärkeänä

8. Kuinka usein säästät ensiasuntoa varten?

- Säännöllisesti, esim. kerran kuukaudessa
- Satunnaisesti mahdollisuuksien mukaan
- En säästä ollenkaan

9. Missä muodossa säästätte ensiasuntoa varten? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon.

- En säästä ensiasuntoa varten
- ASP-tili
- Pankkitalletus
- Osakesäästäminen
- Rahastosäästäminen
- Muu, mikä?

10. Kuinka hyvin tunnette kysymyksessä 9 esitetyt säästämisen muodot?

- Erittäin hyvin
- Melko hyvin
- En hyvin
- En ollenkaan

11. Minkä ikäisenä tavoittelette ensiasunnon ostamista?

- Alle 25-vuotiaana
- 25 - 30 vuotiaana
- 30 - 35 vuotiaana
- Yli 35-vuotiaana
- Toistaiseksi ei ole tavoitetta

12. Minkä kokoluokan ensiasuntoa tavoittelette? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

- Yksiö
- Kaksio
- Kolmio
- Neliö tai suurempi

13. Minkä hintaluokan ensiasuntoa tavoittelette? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

- Alle 100 000 euroa
- 100 000 - 150 000 euroa
- 150 000 - 200 000 euroa
- 200 000 - 300 000 euroa
- Yli 300 000 euroa

14. Mitkä koette suurimmiksi haasteiksi asuntosäästämisen kannalta? Voitte valita useamman kuin yhden

- En koe haasteellisena
- Tuloista yli jäävät säästöt ovat liian pienet
- Erilaiset säästämisvaihtoehdot ovat monimutkaisia
- Asuntojen hintataso ei kannusta asuntosäästämiseen
- Tiedon puute
- Muu, mikä?

15. Miksi tavoittelette oman asunnon omistamista? Voitte valita useamman kuin yhden vaihtoehdon

- Varallisuuden kasvattaminen
- Pitkällä aikavälillä halvempi vaihtoehto kuin vuokra-asuminen
- Sosiaalisen aseman parantaminen
- Ympäristön sosiaalinen paine
- Muu, mikä?